

STRATEGIA

ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO GMINY CHODZIEŻ NA LATA 2007-2016

Chodzież, sierpień 2007 r.

Zleceniodawca:

Gmina Chodzież
ul. Notecka 28
64-800 Chodzież

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (059) 8 456 301-302
fax. (059) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
http: www.bmintl.com

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
1. METODOLOGIA	5
2. RAPORT O STANIE GMINY	6
2.1. Ogólna charakterystyka gminy.....	6
2.2. Uwarunkowania przyrodniczo-środowiskowe	8
2.2.1. Środowisko przyrodnicze.....	8
2.2.2. Gleby na terenie gminy Chodzież.....	9
2.2.3. Ochrona przyrody.....	10
2.2.4. Zasoby surowców mineralnych	12
2.2.5. Obszary wodne.....	13
2.2.6. Obiekty historyczne - zabytkowe	14
2.3. Gmina w statystyce.....	15
2.4. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo	21
2.5. Infrastruktura techniczna	22
2.5.1. Transport i komunikacja	22
2.5.2. Telekomunikacja	24
2.5.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	25
2.5.4. Zaopatrzenie w gaz.....	25
2.5.5. Zaopatrzenie w wodę.....	26
2.5.6. Kanalizacja.....	27
2.5.7. Gospodarka ściekowa	28
2.6. Gospodarka odpadami	28
2.7. Oświata i wychowanie.....	29
2.8. Placówki kulturalne.....	29
2.9. Turystyka	30
2.10. Ochrona zdrowia	31
2.11. Pomoc społeczna	31
2.12. Rynek pracy i bezrobocie.....	35
3. ANALIZA SWOT	37
4. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA	41
5. DIAGNOZA STANU	43
6. MISJA	47
7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	49
7.1. INFRASTRUKTURA	50
7.2. GOSPODARKA	51
7.3. PRZESTRZEŃ	52
7.4. SPOŁECZNOŚĆ	53
7.5. EKOLOGIA	54
8. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH	55
8.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU	55
8.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	57
9. ANKIETY POGLĄDOWE	62
10. POWIĄZANIE CELÓW Z CELAMI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	66
11. WDRAŻANIE STRATEGII	69
12. MONITOROWANIE STRATEGII	71
13. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	81

WSTĘP

Podstawą rozwoju gminy Chodzież jest strategia, która określa misję oraz cele i kierunki działania do roku 2016. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Gminy zawiera również opcje i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debaty strategicznej i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debaty. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o stanie gminy” zawierający podstawowe informacje o gminie Chodzież uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Wójtowi.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy w Chodzieży.

W proces opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chodzież” zostało włączonych kilkadziesiąt osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych, Rady Gminy.

1. METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chodzież została opracowana przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Gminy Chodzież, przedstawicieli Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, środowisk biznesowych oraz mieszkańców gminy.

Sesja strategiczna odbyła się w dniu 11 kwietnia 2007 roku w siedzibie Urzędu Gminy, a jej celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Na podstawie wcześniej wypracowanej **analizy SWOT: silne strony** (wewnętrzne) gminy, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) zespół ekspercki odpowiedział na pytanie: *Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?*

Na podstawie tak postawionego pytania zespół ekspercki przygotował po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie zespół pracował przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Liczbę celów ograniczono do sześciu w każdej grupie.

Kolejnym krokiem była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego. W trakcie konsultacji społecznych uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda podporządkowana jednemu z obszarów: **infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia**. W każdym obszarze zostały wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy cele trzeciorzędne - ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nie określonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji. Dokonano również identyfikacji zaproponowanych kierunków działań do poszczególnych celów.

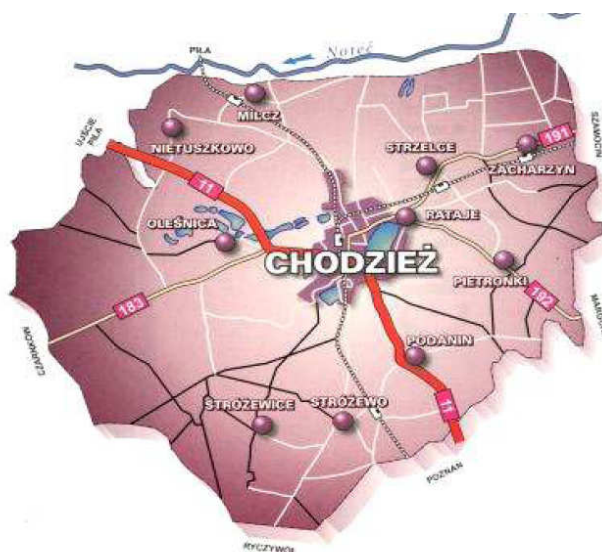
2. RAPORT O STANIE GMINY

2.1. Ogólna charakterystyka gminy¹

Gmina Chodzież, położona jest w północnej części województwa wielkopolskiego w powiecie chodzieskim. Gmina wiejska Chodzież jest gminą wiejską, jedną z pięciu gmin powiatu chodzieskiego z wewnętrznymi granicami okalającymi gminę miejską Chodzież (miasto Chodzież) a zewnętrznymi sąsiadującą z gminami:

- od północy z gminami Kaczory i Miasteczko Krajeńskie,
- od wschodu z gminami Szamocin i Margonin,
- od południa z gminą Budzyń,
- od zachodu z gminą Czarnków,
- od północnego zachodu z gminą Ujście.

Rysunek 1 Położenie gminy Chodzież na terenie powiatu chodzieskiego

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Chodzież

Według podziału Polski na krainy geograficzne J. Kondrackiego, gmina Chodzież położona jest na obszarze dwóch mezoregionów. Północna część leży w mezoregionie Dolina Noteci, południowa w obrębie mezoregionu Pojezierze Chodzieskie, które wchodzi w skład makroregionu: Pojezierze Wielkopolskie.

¹ Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy w Chodzieży oraz w Banku Danych Regionalnych.

Z uwagi na urozmaiconą rzeźbę terenu i ogólne walory krajobrazowe Gminę Chodzież określa się mianem Szwajcarii Chodzieskiej. Ponad 50% powierzchni, stanowią tereny krajobrazu chronionego co czyni ją przede wszystkim rejonem atrakcyjnym pod względem przyrodniczym.

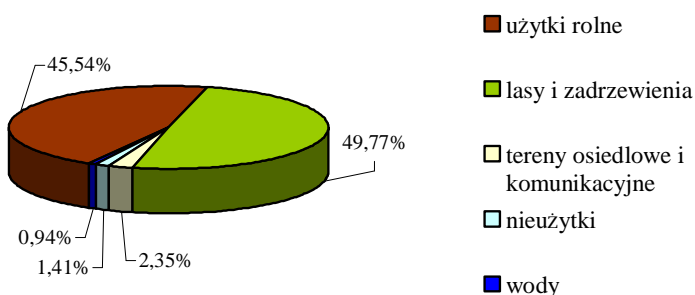
Gmina ma charakter rolniczo-leśny, warunki glebowe w gminie zaliczane są do średnio korzystnych a gleby do średnio urodzajnych. Dominują grunty III, IV, V i VI klasy.

Powierzchnia gminy wynosi - 21 274 ha, z tego:

- lasy i grunty leśne - 10 595 ha,
- użytki rolne - 9 721 ha,
- pozostałe grunty - 1 632 ha.

Pod względem powierzchni gmina Chodzież zajmuje 18 miejsce na 226 gmin w województwie wielkopolskim.

Wykres 1 Procentowy podział powierzchni gminy według rodzaju jej zagospodarowania

Źródło: Urząd Gminy w Chodzieży

Na obszarze gminy znajduje się 27 wsi, w tym 11 wsi sołectkich:

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Chodzież

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia km ²
1.	Konstantynowo	12,00
2.	Milcz	31,74
3.	Nietuszkowo	10,41
4.	Oleśnica	71,91
5.	Pietronki	6,98
6.	Podanin	16,33
7.	Rataje	9,83
8.	Stróżewice	14,41
9.	Stróżewo	13,10
10.	Strzelce	15,36
11.	Zacharzyn	10,87
Razem		212,94

Źródło: Urząd Gminy w Chodzieży

Gminę Chodzież zamieszkuje **5 625** mieszkańców. Największymi miejscowościami pod względem zaludnienia są wsie: Rataje, Strzelce, Zacharzyn i Milcz. Relacje ilościowe mężczyzn w porównaniu do ilości kobiet są wyrównane. W ostatnich latach odnotowuje się wzrost liczby mieszkańców, spowodowany głównie rozwojem budownictwa mieszkalnego ludności zamieszkałej w mieście Chodzieży.

2.2. Uwarunkowania przyrodniczo-środowiskowe²

2.2.1. Środowisko przyrodnicze

Powierzchnia terenów trwale pokrytych roślinnością wynosi około 14 355 ha co stanowi blisko 68 % powierzchni gminy.

Na zieleń składają się:

- tereny leśne z lasami iglastymi, liściastymi i mieszanymi oraz tereny zadrzewione i zakrzewione, które stanowią 69,67% powierzchni całej gminy, występujące głównie w zachodniej i południowej części gminy. Główne gatunki drzew to sosna, świerk, brzoza, buk, dąb, modrzew, olcha i jodła,
- łąki, pastwiska, stanowią około 18,00% powierzchni gminy, dominujące w północnej części gminy w Dolinie Noteci,
- ekosystemy bagienne z roślinnością bagienną i torfowiskową, występujące najczęściej w sąsiedztwie łąk i pastwisk,
- zieleń urządzona, do której zalicza się zieleń osiedlową, parki oraz inne miejsca powstałe dzięki człowiekowi. Zbiorowiskiem roślinności wysokiej z okazami wielu gatunków starych drzew oraz roślinności średniej i zarazem niskiej istotnym dla walorów krajobrazowych i rekreacyjnych są parki usytuowane w: Oleśnicy, Strzelcach, Pietronkach, Nietuszkowie i Ratajach.

Gmina Chodzież charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą. Najwyższy punkt w gminie znajduje się na zachód od Chodzieży. Jest to kulminacja moreny czołowej – zwana Górą Gontynie o rzędnej 192 m n.p.m.

Najniższy punkt w gminie Chodzież znajduje się natomiast w dolinie rzeki Noteć, nad brzegiem rzeki, na północ od wsi Milcz i Nietuszkowo. Jego rzędna wynosi 47,9 m n.p.m.

Dolina Noteci jest największą formą wklęsłą na obszarze gminy. Znaczne powierzchnie, w północnej części doliny, zajmuje trasa zalewowa. Jest to płaska, podmokła powierzchnia leżąca na rzędnych 47,9 – 53,0 m n.p.m., niemal corocznie zalewana.

Rzeźbę powierzchni gminy Chodzież urozmaicają rynny subglacjalne, które rozdzielają wzgórza i pagóry strefy czołowo-morenowej w środkowej części gminy. Największą jest rynna

² Opracowano na podstawie informacji zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Chodzież i informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Chodzież

wykorzystywana przez Strugę Oleśnicką. Zachodnia (z wyjątkiem niewielkiego skrawka lasu wzdłuż zachodniej granicy gminy), północno-zachodnia, północna i północno-wschodnia część gminy (do miejscowości: Studzieniec, Strzelce, Zacharzyn) wchodzi w skład obszarów chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”.

Obszary chronionego krajobrazu stanowią około 50% całej powierzchni gminy. Dla obszarów tych obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 5/98 Wojewody Piłskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. U. Woj. Piłskiego Nr 13 z 16.06.1998 r.).

2.2.2. Gleby na terenie gminy Chodzież

Znaczną część gminy zajmują gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane, wytworzone z piasków naglinowych oraz glin płytko lub średnio spiaszczonych. Gleby te tworzą mozaikę wzajemnie przenikających się powierzchni.

Najsłabsze gleby brunatne wylugowane wytworzone zostały z piasków luźnych całkowitych i piasków słabo gliniastych podścielonych płytko piaskiem luźnym (klasa VI bonitacji gleb).

Niewielkimi enklawami występują gleby brunatne właściwe, czarne ziemie właściwe bądź zdegradowane wytworzone z glin lekkich płytko spiaszczonych.

W dolinie rzeki Noteci wykształciły się gleby bagienne mułowo-torfowe i murszowo-torfowe oraz niewielka ilość mad. Podobne gleby wykształciły się wzdłuż innych cieków powierzchniowych i jezior.

W ogólnej powierzchni gminy przeważają użytki rolne, które stanowią około 45% ogółu powierzchni. Użytkowanie gruntów w gminie Chodzież ilustruje tabela 2.

Tabela 2 Użytkowanie gruntów w gminie Chodzież według danych GUS na rok 2001

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość	Jedn.
1	Powierzchnia użytków rolnych ogółem	9 177	ha
2	Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	5 345	ha
3	Grunty orne ogółem	5 344	ha
4	Grunty orne w gospodarstwach indywidualnych	3 423	ha
5	Sady ogółem	32	ha
6	Sady w gospodarstwach indywidualnych	3 423	ha
7	Łąki ogółem	3 244	ha
8	Łąki w gospodarstwach indywidualnych	1 563	ha
9	Pastwiska ogółem	557	ha
10	Pastwiska w gospodarstwach indywidualnych	331	ha
11	Lasy i grunty leśne ogółem	10 378	ha
12	Lasy i grunty leśne w gospodarstwach indywidualnych	156	ha
13	Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	1 632	ha
14	Pozostałe grunty i nieużytki w gospodarstwach indywidualnych	501	ha

Źródło: Urząd Gminy w Chodzieży

Na terenie gminy występuje najwięcej gatunków należących do klasy (26%). Gleby ciężkie tej klasy cechuje duża żyzność potencjalna, lecz są mało przewiewne, zimne i mało czynne biologicznie. Należą do nich gleby brunatne, płowe i biellicowe - wytworzone z różnych piasków i żwirów gliniastych, gleby płowe, brunatne i opadowo-glejowe wytworzone z glin, ilów i utworów pyłowych, często o gorszych warunkach wodnych, niektóre gatunki czarnoziemów leśno-stepowych i leśno-łąkowych, średniej jakości mady płowe i piaszczyste, i mady ciężkie wytworzone z ilu oraz średniej jakości rędziny właściwe i brunatne, gorsze gatunki rędzin czarno-ziemnych i średniej jakości gleby torfowo-murszowe. Jakość gruntów ornych przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 3. Bonitacja jakości gleb gminy Chodzież

Klasy bonitacyjne gruntów ornych								
I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIRZ
% udział gruntów ornych								
0	2	6	7	26	14	24	19	2

Źródło: Urząd Gminy w Chodzieży

Na gruntach ornych gminy 84% stanowią kompleksy żytnie, z czego największą powierzchnię zajmuje kompleks żytni słaby (31%). Należą do niego gleby bardzo lekkie wykształcone z piasków głębokich, głównie gleby brunatne i pseudobiellicowe, bardzo rzadko mady i gleby murszowate. Gleby te charakteryzują się bardzo małą zdolnością zatrzymywania składników pokarmowych i wodnych. Jedynie 8% to gleby brunatne, pseudobiellicowe i czarne ziemie, wytworzone z glin lub pyłów na glinach i ilach. Na ogół są to gleby żyzne, średnio ciężkie do uprawy i o dobrym stopniu kultury.

2.2.3. Ochrona przyrody

Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe terenów gminy Chodzież znalazły odzwierciedlenie w obecności licznych obiektów i obszarów objętych ochroną prawną. Najwięcej ograniczeń związanych z ochroną środowiska przyrodniczego dotyczy obszaru Doliny Noteci.

Najwyższą rangą ochronności na obszarze gminy jest Dolina Noteci, która znalazła się w granicach obszaru będącego częścią systemu obszarów „Natura 2000” na podstawie Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2307).

Obszar ten o nazwie „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” zajmuje powierzchnię 32 408,60 ha, w tym w gminie Chodzież 4 240,90 ha. Celem ochrony jest ochrona ptaków, ich siedlisk i stanowisk lęgowych.

Kolejną formą ochrony jest obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” ustanowiony w 1989 roku (Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile). Obszar ten obejmuje swoim zasięgiem zachodnią i północną część gminy, najmniej zurbanizowaną i zdominowaną przez obszary

przyrodnicze. Celem tej ochrony jest zachowanie głównych cech krajobrazu o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych poprzez stosowanie pewnych ograniczeń w zagospodarowaniu poszczególnych terenów.

Ochronie prawnej podlegają również wybrane powierzchnie kompleksów leśnych – lasy ochronne ogólnego przeznaczenia (art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Dz. U. 2000 r. Nr 56, poz. 679 ze zmianami). Większość lasów ochronnych występujących na obszarze gminy Chodzież znajduje się w granicach Nadleśnictwa Podanin. Największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (936,41 ha) skupione w obrębie stawów w rejonie Oleśnicy, wokół jezior Zauza i Morskie Oko we wschodniej części gminy. Lasy glebochronne (225,56 ha) wyznaczone zostały na wschód od Nietuszkowa, w rejonie Rataj oraz na wschód od Strzelec. Lasy uzdrowiskowe tworzą jedną powierzchnię (43,82 ha) na południe od granicy gminy z miastem Chodzież.

Na obszarze gminy wyznaczono także ostoję zwierząt o pow. 62,25 ha. Na wschód od drogi asfaltowej biegnącej przez przysiółek Ciszę wokół najwyższego punktu w gminie (191,6 m n.p.m.) „Gontyńca” wyznaczono tereny, gdzie obowiązuje zakaz wstępu do lasu ze względu na ochronę miejsc bytowania wilków.

Ponadto jedynymi obiektami podlegającymi przyrodniczej ochronie prawnej są pomniki przyrody. Najstarsze, z roku 1956, zostały objęte ochroną decyzjami Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, późniejsze decyzjami Wojewody Pilskiego a najmłodsze pochodzą z roku 2006 na podstawie uchwały Rady Gminy w Chodzieży z dnia 20.09.2006 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody.

Wśród drzew – pomników dominują lipy drobnolistne, dęby szypułkowe i bezszypułkowe, buki pospolite, rzadziej klony, wiązy i jesiony. Największa grupa pomników znajduje się w obrębie parków będących częścią założeń pałacowo i dworsko-parkowych w Oleśnicy, Pietronkach, Ratajach i Strzelcach. Część drzew występuje w granicach zieleni cmentarnej (w Milczu) oraz przy drogach tworząc nieregularne zgrupowania lub szpalery. Jedynym pomnikiem, niebędącym drzewem jest głąz narzutowy niedaleko drogi Chodzież-Czarnków.

Na terenie gminy Chodzież znajdują się również siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, ujęte w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14.08.2001 r. w sprawie określenie rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. Nr 92, poz. 1029). Są to m. in. łągi jesionowo-olchowe, łągi topolowo-wierzbowe, suche wrzosowiska, torfowiska i trzęsawiska, źródliska, las brzoźowo-sosnowy, szuwały wielkoturzycowe.

Na obszarze gminy w obrębie obszarów leśnych, stwierdzono szereg stanowisk roślin rzadkich i chronionych. Należą do nich: widłak goździsty, porzecznica czarna, pierwiosnka zwyczajna, kosaćce.

W obrębie terenów przyrodniczych występuje również wiele gatunków zwierząt objętych ochroną takich jak:

- owady (paź królowej, trzmiele),
- mięczaki (ślimak winniczek),
- płazy (ropucha szara, zielona, traszka, żaba wodna i trawna, rzekotka drzewna),
- gady (padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny),
- ptaki (bociany białe i czarne, cyranka, dzięcioł czarny, duży i zielony, kruk, puszczyk, skowronek, łabędź niemy),
- ssaki (borsuk, bóbr europejski, jeż, wilk, łoś, wydra, kret, ryjówka, gacek wielkouchy, łasica, wiewiórka).

Ponadto na terenie gminy ważnym elementem środowiska przyrodniczego i krajobrazu są także parki podworskie. Stanowią one najczęściej część kompozycji przestrzennych zespołów urbanistycznych dworów i pałaców. Największym parkiem i najbardziej wartościowym pod względem przyrodniczym jest park w Oleśnicy z pierwszej połowy XIX w. o pow. 12,3 ha. W drzewostanie dominuje świerk, buk, klon, olsza i sosna. W parku występują okazałe drzewa uznane za pomniki przyrody – dęby, buki pospolite, jesiony wyniosłe oraz fragment alei grabowej.

Następny park znajduje się w Pieronkach; jego powierzchnia wynosi 8 ha. Ma on charakter krajobrazowy.

Kolejnym parkiem krajobrazowym jest park o pow. 10,70 ha we wsi Strzelce. Najbardziej okazałe gatunki drzew w parku to: klon pospolity, lipa drobnolistna, topola biała, modrzewie, graby, orzech czarny, buk czerwonolistny.

Park podworski w Ratajach (pow. 1 ha) obecnie ma charakter krajobrazowy. W starym drzewostanie dominuje dąb, klon, modrzew, kasztanowiec. Część drzew uznana została za pomniki przyrody – platan klonolistny, klon pospolity, buk pospolity, lipa drobnolistna.

W parku dworskim w Nietuszkowie dominują dęby, buki i jesiony. Można też spotkać purpurową odmianę buka, kasztanowce, graby, klon purpurowy, topolę kanadyjską, wiąz górski i syberyjski. W obrębie parku znajduje się aleja dębowa, która dzieli park na dwie części.

Również zieleń występująca w granicach cmentarzy ma duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe. Na cmentarzach historycznych w Milczu, Nietuszkowie, Pietronkach, Podaninie występują takie drzewa jak: dąb, modrzew, robinia akacyjowa, bez lilak, jesion wyniosły.

2.2.4. Zasoby surowców mineralnych

Na terenie gminy Chodzież znajduje się tylko jedno udokumentowane złożo posiadające ważną koncesję – Kamionka II. Jest to obecnie eksploatowane złożo kruszywa naturalnego – piasków. Koncesja przewiduje eksploatację złoża na powierzchni 24 033m².

Dla eksploatowanego złoża, decyzją Wojewody Piłskiego z dnia 11.05.1998 r. zostały wyznaczone obszar górniczy oraz teren górniczy. Materiał wykorzystywany jest dla potrzeb budownictwa i drogownictwa. Po wygaśnięciu koncesji obszar powyrobiskowy złoża ma zostać przeznaczony na wysypisko śmieci.

W granicach gminy Chodzież znajduje się również część złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej, która dotychczas nie była eksploatowana. Pozostała część złoża znajdująca się na terenie miasta Chodzieży, ul. Fabryczna została już wyeksploatowana.

Ponadto na terenie gminy występują złoża torfów i gytii. Ich stan rozpoznania jest bardzo niekompletny i mało aktualny (opracowania z lat 50 i 70-tych). Złoża te występują w obrębie dna doliny Noteci (Ciszewo, Nietuszkowo).

2.2.5. Obszary wodne

W granicach gminy Chodzież wody powierzchniowe zajmują powierzchnię 284 ha w tym:

- wody powierzchniowe płynące 34 ha,
- wody powierzchniowe stojące 28 ha,
- stawy 222 ha.

Głównym elementem sieci hydrograficznej na terenie gminy jest rzeka Noteć, która w granicach gminy ma długość ok. 14 km.

Poza Notecią ważnym elementem sieci jest rzeka Boleмка wypływająca z jezior na terenie miasta Chodzieży. Rzeka Boleмка jest lewym dopływem Noteci. Wśród innych cieków płynących przez gminę Chodzież jest rzeka Struga Oleśnicka (Borka).

W granicach gminy stwierdzono także wypływy na powierzchnię wód podziemnych – tzw. wsiąki.

Cechą charakterystyczną sieci hydrograficznej jest system rowów melioracyjnych i kanałów w obrębie doliny Noteci. Istotnym elementem tego systemu są kanały, do których należy Kanał Milcz, Strzelecki, Zacharzyński.

W granicach gminy znajdują się również zbiorniki wodne. Są to niewielkie płytkie jeziora we wschodniej części gminy: jezioro Zauza (3,2 ha), Morskie Oko (2,0 ha) jezioro Słomka (6,0 ha).

Innymi zbiornikami wodnymi są stawy położone między Papiernią, Oleśnicą i Chodzieżą m.in.: Staw Batory (26 ha), Staw Zygmunt (31,1 ha), Staw Barka (13,9 ha).

2.2.6. *Obiekty historyczne - zabytkowe*

Na terenie gminy zachowało się stosunkowo mało obiektów cennych historycznie. Trzynaście obiektów wpisanych jest do rejestru zabytków. Są to przede wszystkim zespoły pałacowo lub dworsko-parkowe w obrębie wsi: Nietuszkowo, Oleśnica, Strzelce, Pietronki, Podanin i Rataje. Przy części z nich zachowały się kompleksy zabudowy folwarcznej (obecnie wykorzystywane do działalności gospodarczej, w tym rolniczej).

Do obiektów wpisanych do rejestru zabytków należą m.in:

- 1) w Nietuszkowie pałac murowany (ok. 1878 r.) oraz park krajobrazowy (XIX/XX w.),
- 2) w Oleśnicy pałac murowany (ok. poł. XIX w.), dwór murowany (XVIII/XIX w.),
- 3) w Pietronkach pałac murowany z 2 połowy XIX w. i park krajobrazowy,
- 4) w Ratajach park krajobrazowy (XIX/XX w.),
- 5) w Strzelcach pałac murowany (1844 – 1894 wg projektu Fryderyka Augusta Stullera i park krajobrazowy z drugiej połowy XIX w.

Wśród zabytków, oprócz wspomnianych wyżej założeń pałacowo – parkowych znajduje się cmentarz w Milczu z drugiej połowy XIX w. i czynny cmentarz w Pietronkach z końca XIX w., a także dawniej ewangelicki a obecnie rzymsko-katolicki kościół, filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski, który został wzniesiony w 1877 roku w Zacharzynie.

Obiekt kościoła jest przykładem wiejskiej świątyni ewangelickiej charakterystycznej dla północno-zachodniej Polski, zbudowanej w formach zaczerpniętych z architektury romańskiej i renesansowej, wg wzorów przyjętych dla budownictwa sakralnego końca XIX w.

Na terenie gminy Chodzież występuje ok. 204 obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej. Najwięcej obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej znajduje się w Milczu, Stróżewie, Podaninie i Zacharzynie.

Najczęściej ochronie podlegają pojedyncze domy, zabudowa zagrodowa, cmentarze, obiekty gospodarcze – młyny, stodoły, zabudowa folwarczna. Również kościoły, dworce kolejowe w Milczu (z roku ok. 1879) i Strzelcach (1908 r.) podlegają ochronie.

Cechą charakterystyczną osadnictwa na terenie gminy jest zabudowa rozproszona, w rejonie Milcza i Podanina o historycznym rodowodzie (poniatówki). Są to drewniane zagrody powstałe w wyniku parcelacji w okresie międzywojennym dużych majątków ziemskich.

Historyczny układ przestrzenny zachował się w Kamionce i Podaninie (owalnie); Ratajach, Nietuszkowie i Stróżewie (ulicówki). Najstarszym obiektem wpisanim do rejestru zabytków jest dwór w Oleśnicy (1830 r.) a najstarszym obiektem objętym ochroną konserwatorską jest murowano-kamienny budynek nr 9 w Kamionce z 1860 r.

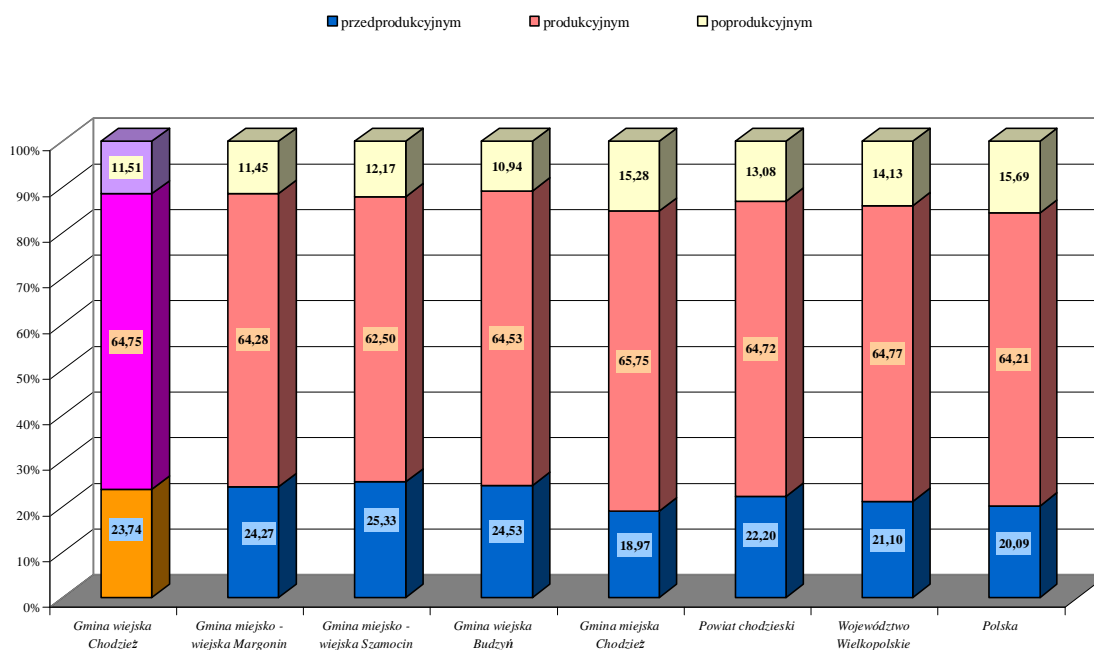
2.3. Gmina w statystyce

Tabela 4 Przekrój statystyczny gminy Chodzież – stan na koniec 2006 r.

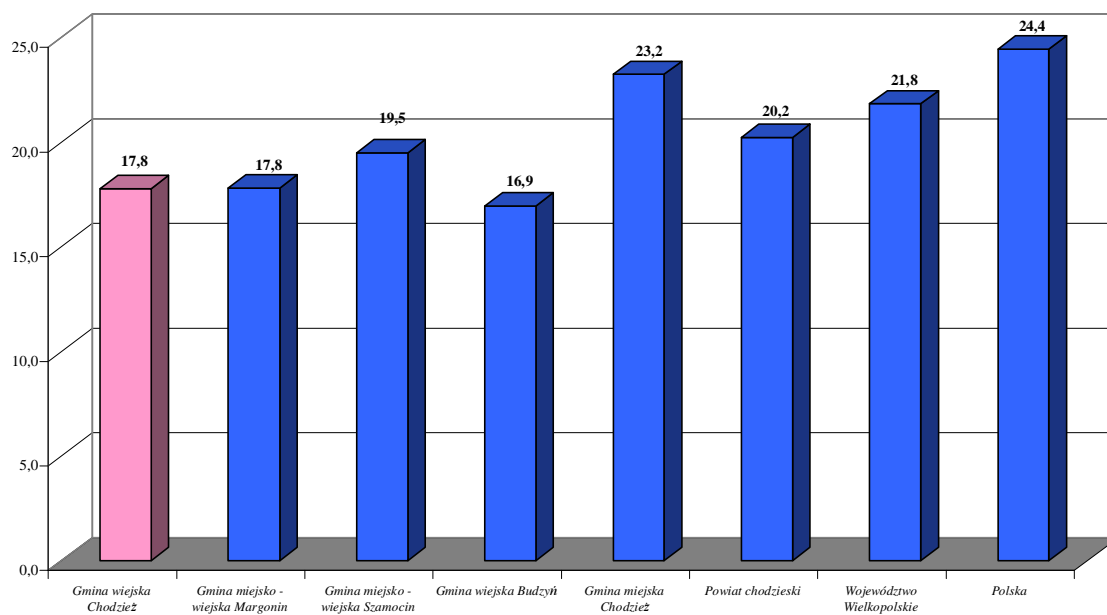
WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	5407
mężczyźni	2674
kobiety	2733
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	1306
mężczyźni	637
kobiety	669
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	3480
mężczyźni	1841
kobiety	1639
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	621
mężczyźni	196
kobiety	425
Przyrost naturalny	23

Źródło: Opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy Chodzież oraz Banku Danych Regionalnych

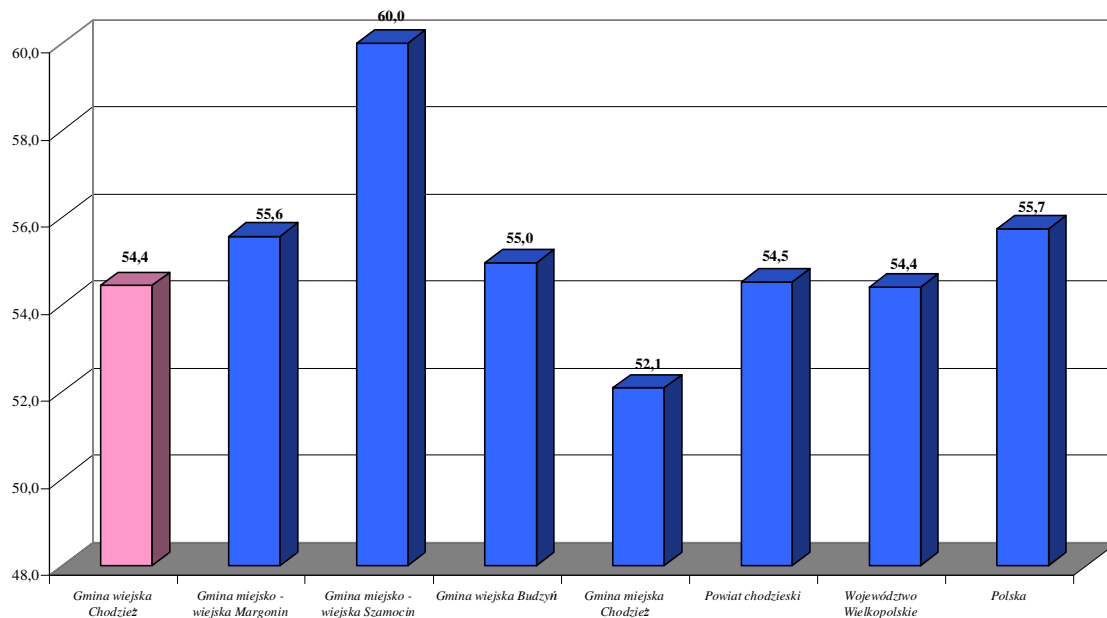
Wykres 2 Struktura ekonomiczna ludności

Wykres 3 Ludność w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym

Wykres 4 Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Wykres 5 Struktura procentowa ludności według płci

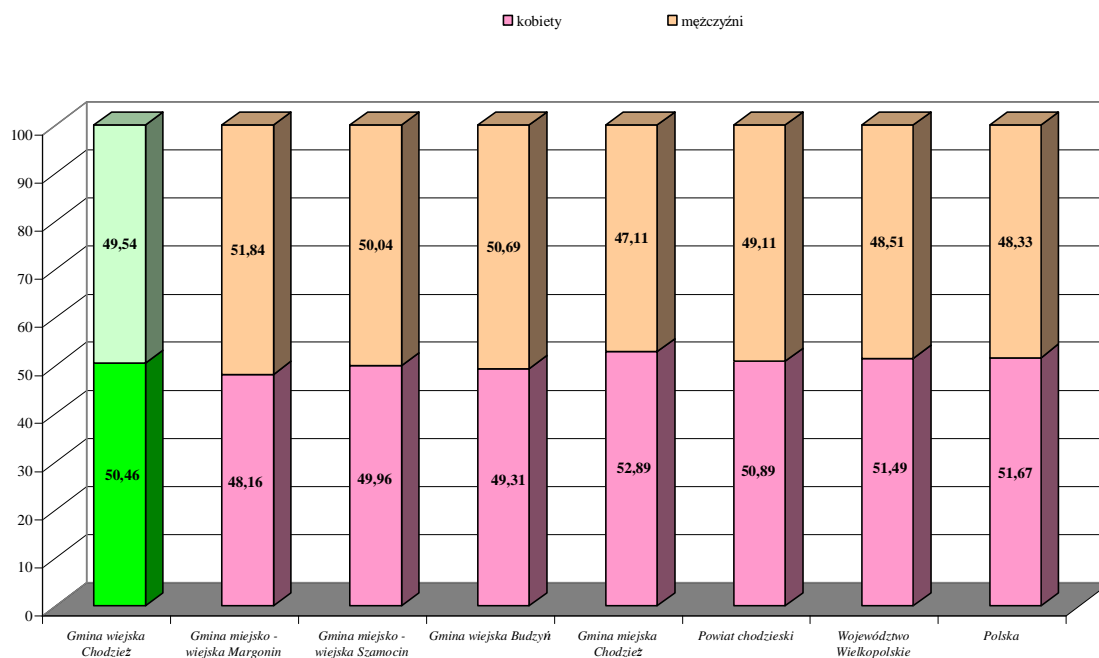
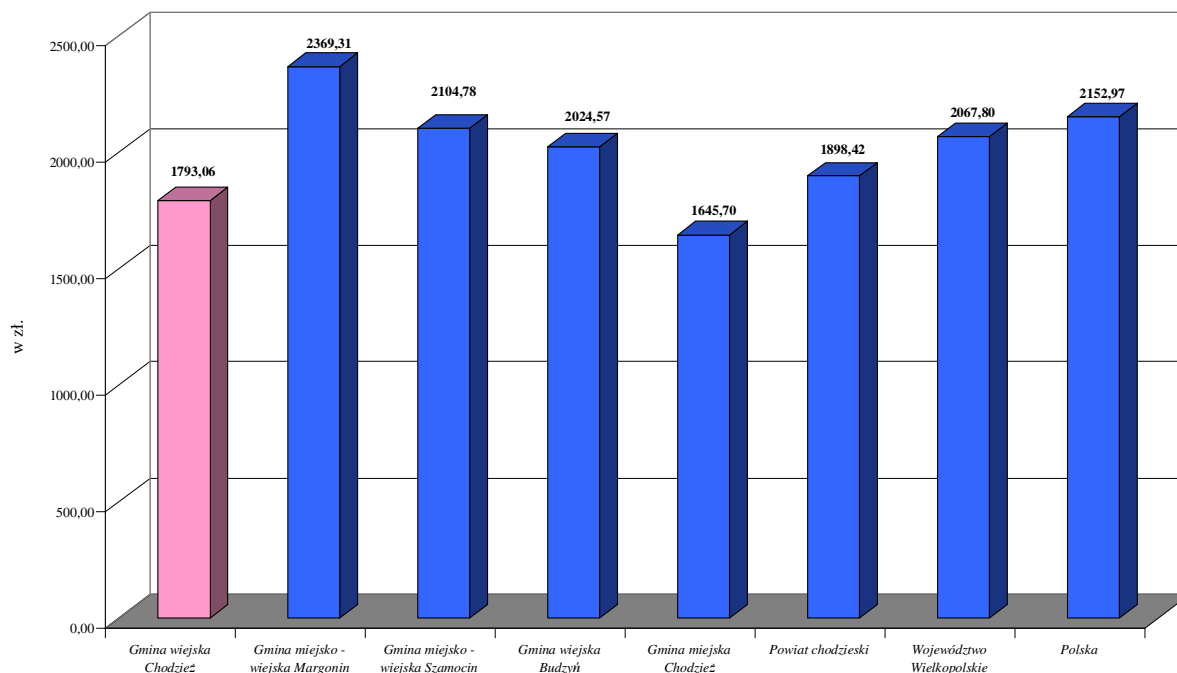

Tabela 5 Dochody i wydatki budżetu gminy Chodzież na koniec 2006 r.

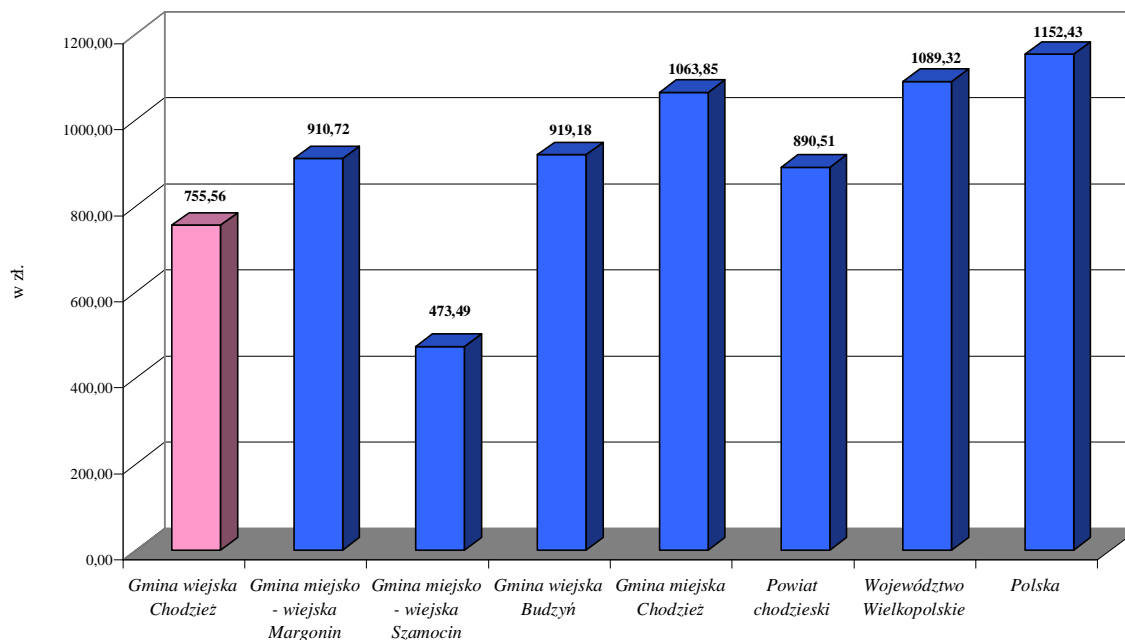
Dochody budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych):	10 138 455,08
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych), w tym na:	10 951 799,46
gospodarkę mieszkaniową	83 568,47
administrację publiczną	1 389 704,40
oświatę i wychowanie	4 251 859,57
ochronę zdrowia	53 448,83
pomoc społeczną	2 618 356,75
Dochody budżetu gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	1 884,82
Wydatki budżetu gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2 036,03
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	417,31

Źródło: Dane z Urzędu Gminy w Chodzieży

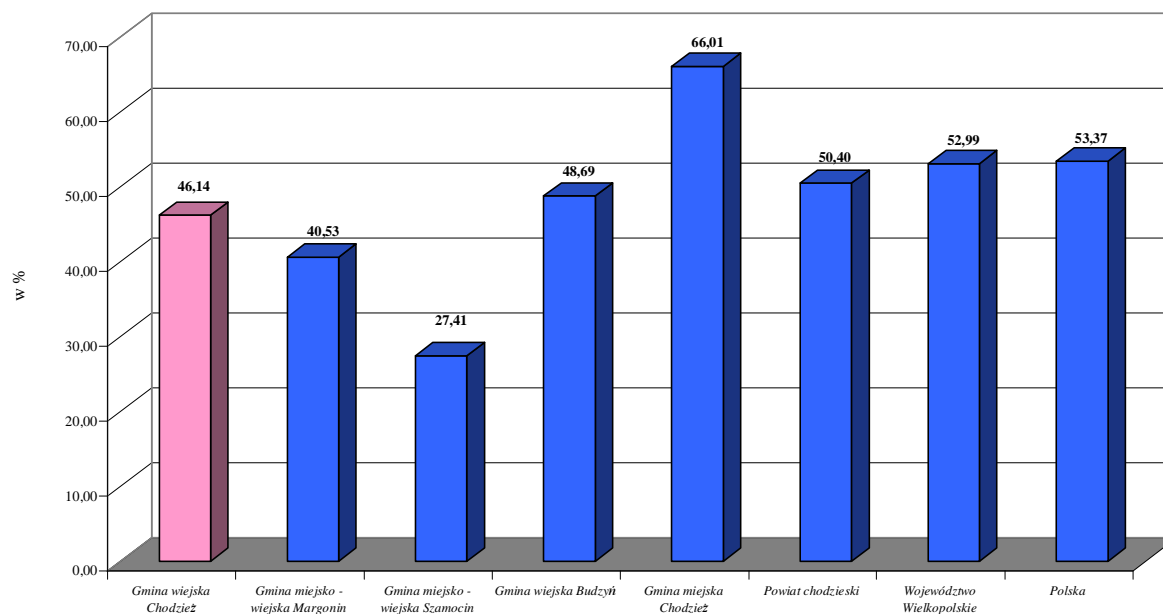
Wykres 6 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.

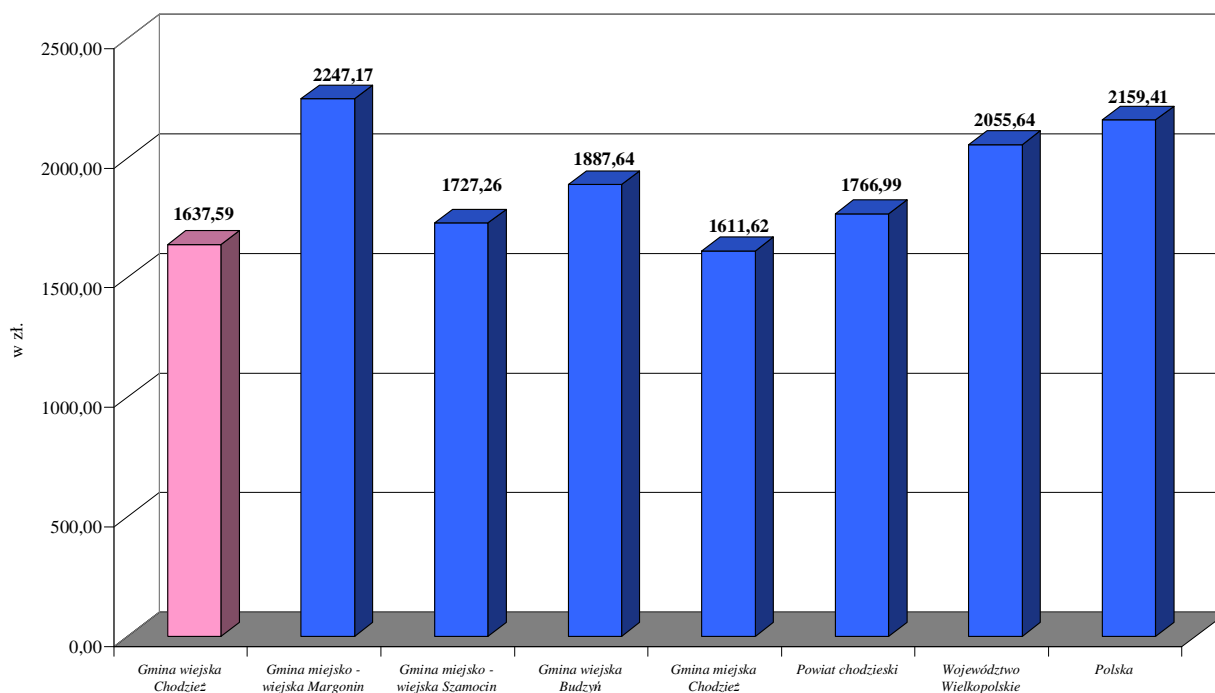
Wykres 7 Dochody własne budżetów gmin w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.

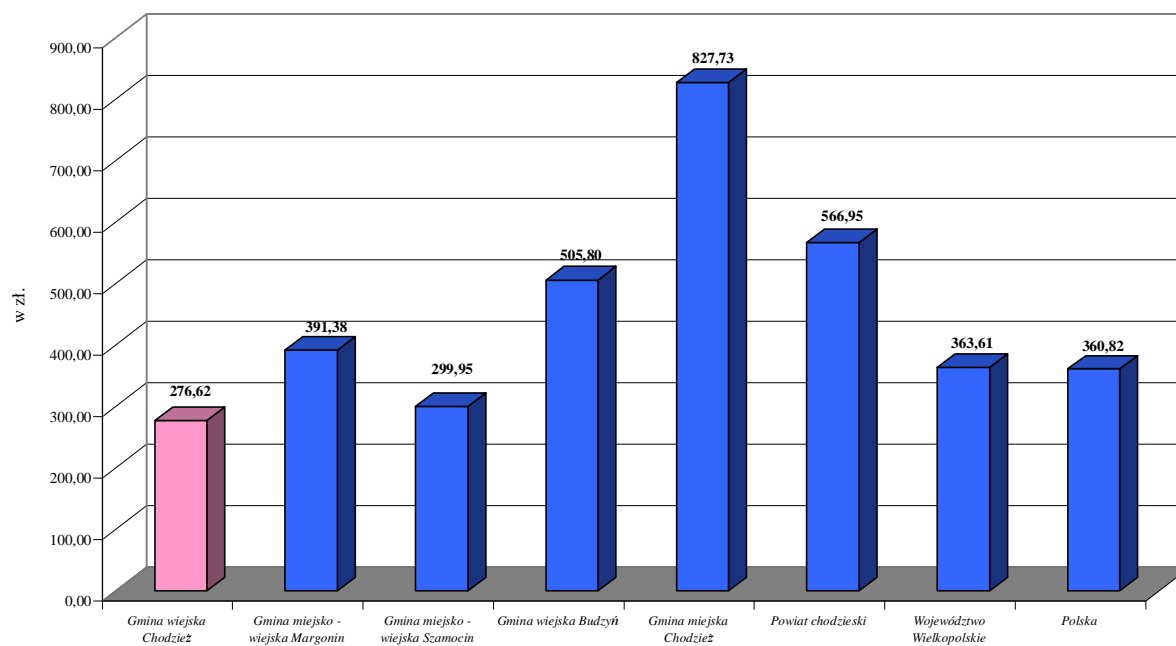
Wykres 8 Samodzielność budżetu - procent dochodów własnych w dochodach ogółem wg stanu na 31.12.2005 r.

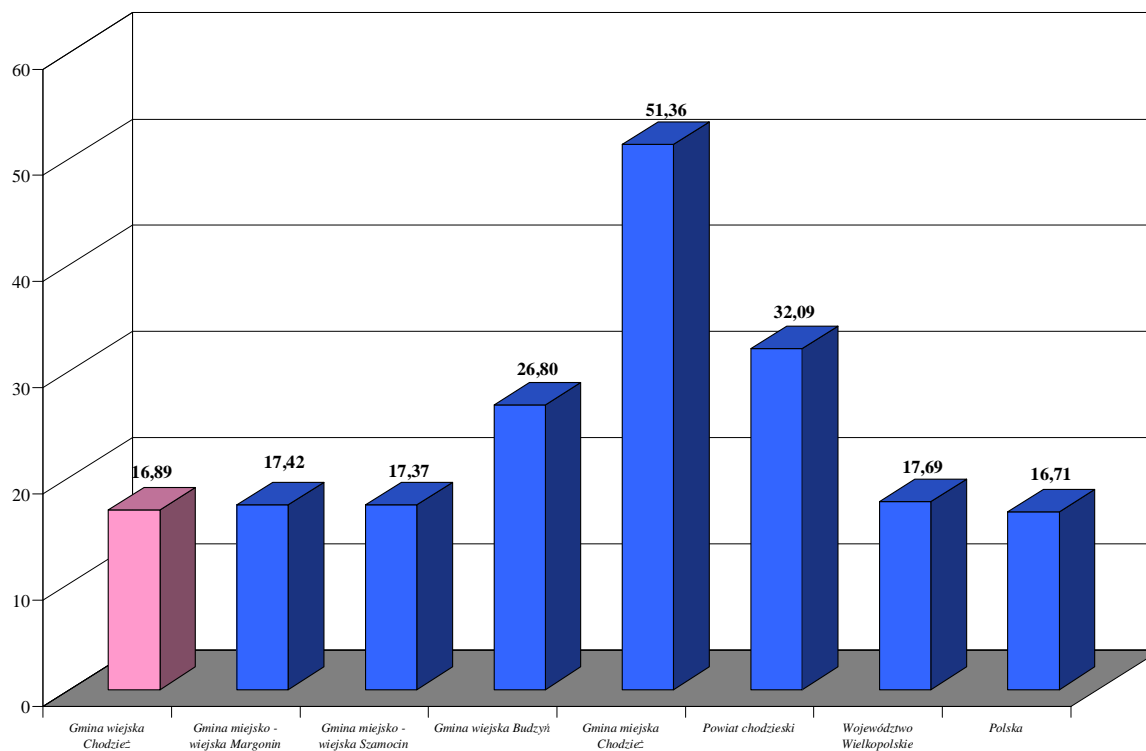
Wykres 9 Wydatki z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.

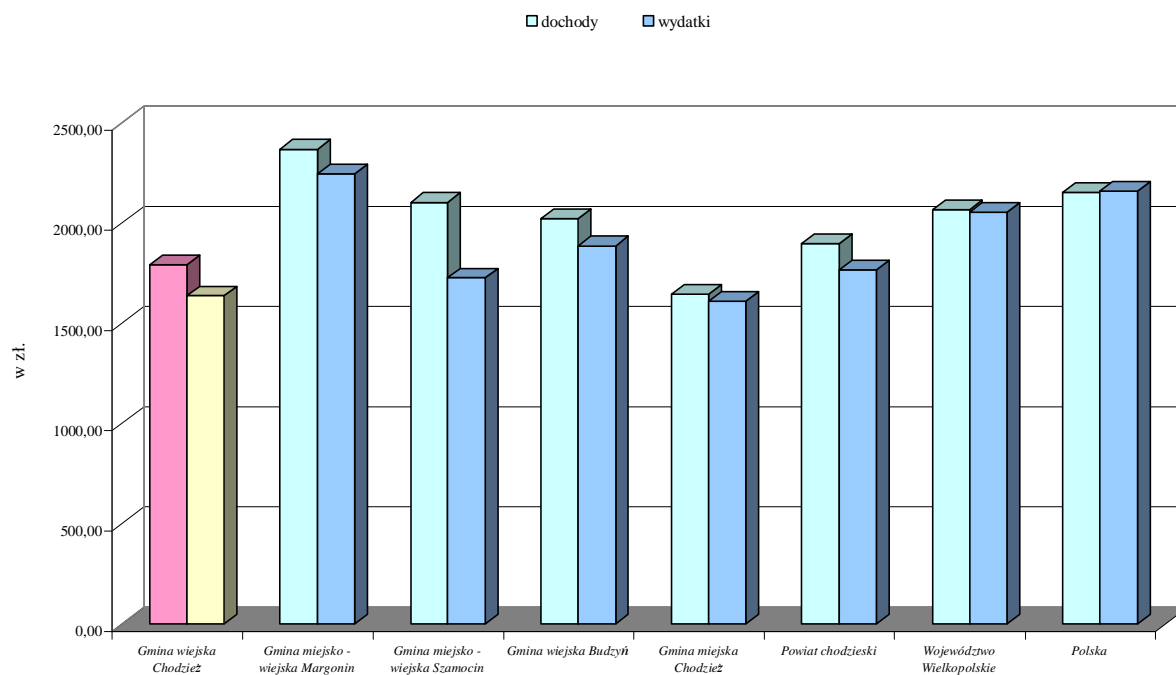
Wykres 10 Wydatki inwestycyjne z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.

Wykres 11 Dochody i wydatki z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.

Wykres 12 Procent wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wg stanu na 31.12.2005 r.

2.4. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

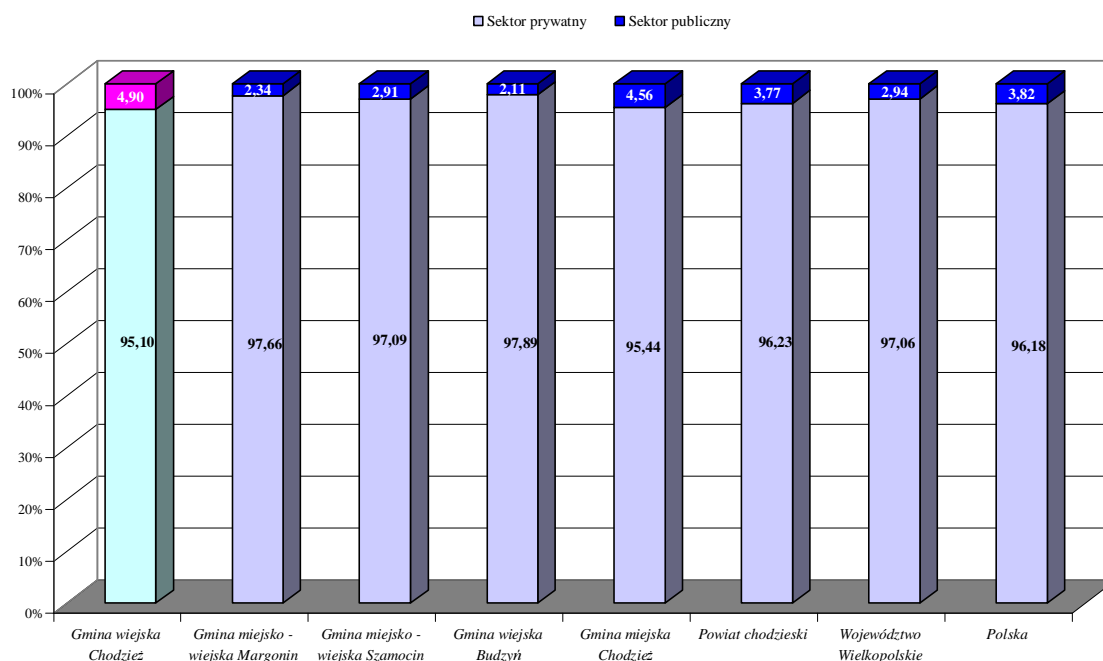
Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 257 podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2006 roku).

Tabela 6 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Placówki handlowe i gastronomiczne	53	57	67
Produkcja wyrobów przemysłowych	10	14	16
Produkcja wyrobów spożywczych	1	2	3
Budownictwo	20	28	35
Usługi transportowe	21	23	24
Zakłady produkcyjno-usługowe	7	9	10
Pozostałe	75	89	102
OGÓLEM:	187	213	257

Zródło: Dane z Urzędu Gminy w Chodzieży

Wykres 13 Podmioty gospodarki narodowej wg stanu na 31.12.2006 r.

2.5. Infrastruktura techniczna

2.5.1. Transport i komunikacja

Sieć drogową na terenie gminy Chodzież tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które dzieli się na następujące kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Tabela 7 Szkielet układu drogowego gminy Chodzież

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1.	drogi krajowe	12	12
2.	drogi wojewódzkie	14	14
3.	drogi powiatowe	45	45
4.	drogi gminne	24	18

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Chodzież

Sieć komunikacji na terenie gminy Chodzież ukształtowana jest systemem dróg dla pojazdów kołowych oraz pojazdów szynowych. Istniejący układ komunikacyjny dla pojazdów kołowych tworzą drogi krajowe, drogi wojewódzkie, powiatowe i drogi gminne.

Międzyregionalne znaczenie dla gminy ma droga krajowa nr 11 relacji Poznań-Chodzież-Piła-Koszalin-Kołobrzeg, stanowiąca najbliższe połączenie Śląska ze Środkowym Wybrzeżem. Pozostałe powiązania lokalne tworzą drogi wojewódzkie i lokalne tj. powiatowe i gminne.

Regionalne i ponadregionalne połączenia gminy Chodzież to:

- droga nr 183 do Czarnkowa, Wielenia i Drezdenka,
- droga nr 191 do Szamocina, Wyrzyska i Bydgoszczy,
- droga nr 192 do Margonina, Gołańczy i Kcyni oraz Wągrowca i Gniezna.

Gmina Chodzież posiada dobre powiązania z sąsiadującymi gminami: Ujście, Kaczory, Szamocin, Margonin, Budzyń i Czarnków. Jedynie powiązanie z gminą Miasteczko Krajeńskie nie odbywa się wprost a poprzez Kaczory. W powiązaniach tych drogi krajowe wspomagają dwie drogi wojewódzkie nr 405 i 411: Kaczory-Chodzież-Ryczywół.

Układ o powiązaniach lokalnych tworzą następujące drogi:

- droga nr 233 łącząca Nietuszkowo z Chrustowem i drogą krajową nr 11,
- droga nr 406 łącząca Milcz z Milczkiem,
- droga nr 407 i 408 łącząca Milcz i Kierzkowice z drogami krajowymi nr 11 i 183,
- droga nr 409 i 410 łącząca Oleśnicę z drogami krajowymi nr 11 i 183,
- droga nr 412 łącząca Stróżewo z Podaninem,
- droga nr 413 łącząca Stróżewice z Trzaskowicami,
- droga nr 429 łącząca Rataje z Konstantynowem.

KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA - GŁÓWNE KIERUNKI:

- do Poznania przez Budzyń, Oborniki,
- do Poznania przez Budzyń, Rogoźno,
- do Piły przez Ujście,
- do Wągrowca przez Margonin,
- do Wyrzyska przez Szamocin,
- do Koszalina przez Piłę,
- do Konina przez Poznań.

KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Na terenie gminy miejskiej Chodzież (poza granicami administracyjnymi gminy wiejskiej Chodzież) znajduje się stacja kolejowa międzyregionalnej linii kolejowej Poznań-Piła-Kołobrzeg umożliwiającej połączenie Śląska z Wybrzeżem Środkowym. Jest to linia zelektryfikowana o znaczeniu pierwszorzędym z jedynym na terenie gminy przystankiem w Milczu. Zachowany jest także tor nieczynnej linii kolejowej Chodzież-Szamocin-Gołańcz.

Tabela 8 Wykaz dróg gminnych

Lp.	Numer drogi	Nazwa odcinka drogi	Długość odcinka - km	Rodzaj nawierzchni
1	188203P	Granica miasta Chodzież ul. Świętokrzyska	0,730	asfalt
		z Gminą Chodzież ul. Górna i ul. Jeziorna	0,455	gruntowa
2	191003P	Nietuszkowo – pomiędzy drogą powiatową nr 1477P	0,310	bruk
			0,740	asfalt
3	191004P	Milcz – pomiędzy drogami powiatowymi nr 1177P i nr 1479P	1,483	gruntowa
4	191005P	Zacharzyn – Konstantinowo od drogi wojewódzkiej nr 191 do skrzyżowania z drogą gminną nr 191007P	2,236	łuczniowa
5	191006P	Zacharzyn – Konstantinowo od drogi wojewódzkiej nr 191 do skrzyżowania z drogą gminną nr 19007P	0,310	asfalt i trylinka
			1,336	łuczniowa
6	191007P	Konstantynowo	0,925	asfalt
7	191010P	Strzelęcin, Strzelce, Mirowo, Pietronki	6,280	asfalt
8	191011P	Rataje odcinek od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 193 (ul. Margonińska)	0,421	asfalt
9	191012P	Rataje – od skrzyżowania z drogą gminną nr 191011P Osiedle Wichrowe Wzgórze	0,230	gruntowa
			0,390	asfalt
10	191013P	Podanin – od drogi krajowej nr 11 do granicy z gminą Margonin	2,677	asfalt
11	191014P	Podanin – od drogi krajowej nr 11 do skrzyżowania z drogą gminną nr 191013P	1,320	asfalt
12	191015P	Stróżewice – od skrzyżowania z drogą gminną nr 191016P do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1483P	2,692	asfalt
13	191016P	Stróżewice – Stróżewo od skrzyżowania z drogą gminną nr 191015P do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1177P	1,750	asfalt

Źródło: Dane z Urzędu Gminy w Chodzieży

2.5.2. Telekomunikacja

Na terenie gminy Chodzież głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Telekomunikacja Polska S.A. Ponadto teren gminy objęty jest zasięgiem operatorów sieci telefonii komórkowej: ERA GSM, PLUS GSM, ORANGE.

Na terenie gminy Chodzież zlokalizowane są także wieże stacji bazowej firmy POLKOMTEL S.A. w miejscowości: Konstantinowo (dz.132/2), Podanin (dz. 53), Kierzkowice (wysypisko) i Polskiej Telefonii Komórkowej w miejscowości Podanin (dz.182/8).

2.5.3. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Chodzież działają cztery sieci ciepłne zasilane przez lokalne kotłownie, które dostarczają ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody do osiedli mieszkaniowych. Obsługą i eksploatacją ww. sieci ciepłych zajmują się Spółdzielnie Mieszkaniowe w Strzelcach, Nietuszkowie, Milczu i Oleśnicy. Pozostali odbiorcy energii ciepłej to zabudowy niskie indywidualne stanowiące 72% zasobów mieszkaniowych gminy. Podstawowym paliwem wykorzystywanym w celu zaspokojenia potrzeb grzewczych zasobów mieszkaniowych jest węgiel.

Posiadane informacje wykazują, iż 47% budynków mieszkalnych pochodzi sprzed 1947 r. Można przyjąć, że około 10% budynków poddanych zostało termomodernizacji.

Z przyjętego planu wynika, że 61% w zużyciu mediów energetycznych stanowi węgiel, 20% drewno, gaz płynny około 5% i 1% olej opałowy, pozostałe to gaz ziemny i energia elektryczna.

Biorąc pod uwagę fakt, że na terenie gminy znajduje się szereg obszarów prawnie chronionych i o znaczeniu krajobrazowym podejmowane są działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego.

Na dzień dzisiejszy liczba odbiorców gazu ziemnego wzrasta, sieć gazowa rozprowadzona jest w miejscowościach Podanin i Rataje, w roku 2006 doprowadzono gaz do miejscowości Ciszewo w związku z budową nowych obiektów suszarni i mieszalni pasz, gdzie rozpoczyna działalność spółka z kapitałem hiszpańsko-polskim. Spółka ta wykorzystywać będzie gaz ziemny na potrzeby produkcyjne. Dzięki tej inwestycji zyskają mieszkańcy okolicznych wsi Studzieniec i Milcz, gdyż uzyskają oni możliwość podłączenia do istniejącej sieci gazowniczej.

Przykładem wykorzystania energii ciepłej ze źródeł odnawialnych jest inwestycja zrealizowana przez Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach. Na dachu budynku szkoły zainstalowano zestaw baterii słonecznych. Roczna ilość wytworzonej energii wynosi 2 000 kWh.

Ponadto można stwierdzić, że gmina Chodzież wspiera inicjatywy związane z rozwojem pozyskiwania źródeł energii odnawialnej, głównie z wykorzystaniem energii wiatrowej, biomasy, odpadów komunalnych. Gmina dąży do modernizacji przestarzałych technologicznie kotłowni na nowe charakteryzujące się obniżoną ilością zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery.

2.5.4. Zaopatrzenie w gaz

Na obszarze gminy Chodzież występują gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu. Natomiast sieć dystrybucyjna średniego ciśnienia eksploatowana jest przez Wielkopolską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział – Zakład Gazowniczy Poznań.

Operator Gazociągów przesyłowych Gaz System Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu świadczy usługi przesyłowe siecią gazową wysokiego ciśnienia, na którą składają się następujące elementy:

- gazociąg DN 400 Rogoźno – Piła (rok budowy 1973),

- gazociąg DN 100 do Chodzieży (rok budowy 1974),
- gazociąg DN 80 do Margonina (rok budowy 1988),
- stacja gazowa wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q = 9000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział-Zakład Gazowniczy Poznań zajmuje się dystrybucją i dostawą gazu ziemnego do odbiorców w miejscowościach Rataje, Podanin i jednego obiektu we wsi Pietronki i Ciszewo. Przedmiotowy obszar zasilany jest gazem ziemnym wysokometanowym E (GZ-50).

Całkowita długość sieci dystrybucyjnej średniego ciśnienia na terenie gminy Chodzież wynosi 12 720 m, w tym gazociąg DN 125 z Chodzieży do Ciszewa 4500 m.

Ponadto na terenie gminy Wielkopolska Spółka Gazownictwa Oddział-Zakład Gazowniczy Poznań przewiduje równomierny wzrost zużycia gazu ziemnego.

2.5.5. Zaopatrzenie w wodę

W gminie Chodzież długość sieci wodociągowej na koniec 2006 roku wynosiła **77,1** km. Do sieci podłączonych było **1 106** gospodarstw domowych. Siecią wodociagową w gminie Chodzież objętych jest **95%** gospodarstw domowych.

Na 27 miejscowości w gminie sieć wodociagową posiada 25.

Tabela 9 Wykaz ujęć wody na terenie gminy Chodzież

L.p	Ujęcie wody		wsie obsługiwane przez SUW	data ważności
	miejscowość	nr pozwolenia		zasoby
1.	Nietuszkowo	OS-6223-8/04	Nietuszkowo, Milcz, Studzieniec, Kierzkowice, Kamionka, Oleśnica	31.12.2019 r. Q _{max.d.} =491m ³ /d
2.	Podanin	OS-V-72111/9/89	Podanin	31.12.2015 r. Q _{max.d.} =463,3m ³ /d
3.	Konstantynowo	OS.Z-6223-2/2000	Konstantynowo, Mirowo, Rudki, Słomki, Pietronki, Zacharzyn, Wymysław, Strzelce, Strzelęcín.	31.12.2010 r. Q _{max.d.} =590,9m ³ /d
4.	Stróżewo	OS-62223-4/05	Stróżewo, Stróżewice, Trzaskowice, Stróżewko, Krystynka, Jacewko	6.09.2016 r. Q _{sr.d.} =388

Zródło: Dane z Urzędu Gminy w Chodzieży

Gospodarka wodna na terenie gminy Chodzież prowadzona jest zarówno przez podmioty gospodarcze, jak i przez samą gminę. Od jakości gospodarczego korzystania ze środowiska prowadzonego w zlewniach wód oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie zależy jakość tych wód, a zatem również możliwości ich wykorzystania w gospodarce. W zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowo-gospodarczych mieszkańców i podmiotów gospodarczych z terenu gminy, gospodarka wodna opiera się na zasobach wód podziemnych.

W gospodarowaniu wodami podziemnymi i powierzchniowymi istotnymi elementami wpływającymi na zakres ich wykorzystania są:

- gospodarka ściekowa
- gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi
- gospodarka rolna.

Wody powierzchniowe wykorzystywane są głównie w gospodarce rybackiej, rolnictwie i leśnictwie.

Obecnie zła koniunktura w rolnictwie oraz konieczność stosowania reguł rynkowych przez dostawców wody, spowodowały znaczne ograniczenie zapotrzebowania na wodę, mimo podnoszącego się standardu wyposażenia mieszkań – jako społeczeństwo zaczynamy szanować wodę.

Z uwagi na pogarszającą się jakość wód pierwszego poziomu wodonośnego (woda gruntowa) na terenach objętych działalnością człowieka, udział wód tego poziomu do zaspakajania potrzeb bytowo-gospodarczych sukcesywnie maleje. Na terenach wiejskich rozbudowa sieci wodociągów komunalnych powoduje rezygnację z użytkowania kopanych studni przydomowych. Poza wodociągami komunalnymi udział w zaopatrzeniu ludności wiejskiej w wodę mają ujęcia innych użytkowników – dawne wodociągi zakładowe (RSP, PGR) będące pozostałością po poprzednim systemie rozwoju infrastruktury.

Źródłem wody służącym do zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie gminy są 4 ujęcia komunalne będące aktualnie w eksploatacji i są to:

- Nietuszkowo – z ujęcia woda dostarczana jest do Nietuszkowa, Milcza, Kamionki, Studzieńca, Kierzkowic i Oleśnicy,
- Stróżewo – zasila Stróżewo, Stróżewice, Trzaskowice, Stróżewko i Krystynkę,
- Konstantynowo – zasila Konstantynowo, Słomki, Rudki, Mirowo, Wymysław, Pietronki, Zacharzyn, Strzelce i Strzelęcín,
- Podanin – zasila miejscowość,
- Oleśnica – wyłączone z eksploatacji.

2.5.6. Kanalizacja

Gmina Chodzież posiada sieć kanalizacyjną o długości **46,08** km. Długość przyłączy prowadzących do budynków wynosi **7,21** km, natomiast liczba gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi **605**, co stanowi około **23%** wszystkich gospodarstw domowych w gminie³.

System gospodarki ściekowej na obszarze gminy Chodzież oparty jest na systemie kanalizacji grawitacyjnej i ciśnieniowej, której zakończenie stanowią trzy oczyszczalnie ścieków.

³ Przyjęto liczbę gospodarstw domowych ogółem zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

2.5.7. Gospodarka ściekowa

Gospodarka ściekowa to drugi po wodociągach element infrastruktury realizowanej przez gminę. Gospodarka ściekowa na terenie gminy prowadzona jest w oparciu o system kanalizacji sieciowej, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz występujących w coraz to mniejszym stopniu indywidualnych zbiorników.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Nie występują trudności ze ściekami przemysłowymi, dla których nie występuje przekroczenie dopuszczalnych ładunków oraz zagrożeń dla czystości wód w odbiornikach.

Na terenie gminy istnieje jedna oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego, w miejscowości Oleśnica o maksymalnej wydajności 130 m³/dobę .

Do gminnej oczyszczalni ścieków w Oleśnicy trafiają ścieki z miejscowości Nietuszkowo, Milcz, Kamionka, Kierzkowice, i Oleśnica (docelowo planowana jest likwidacja oraz adaptacja na przepompownię z odprowadzeniem ścieków do miejskiej oczyszczalni w Chodzieży.

Ponadto ścieki z miejscowości Rataje, Strzelce, Podanin, Zacharzyn, Wymysław, trafiają do oczyszczalni miejskiej Strudzieniec Łąg, a przewiduje się jeszcze w tym roku odbiór ścieków z terenu Stróżewa i Krystynki. Natomiast oczyszczalnia w Margoninie odbiera ścieki z miejscowości Pietronki.

2.6. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Chodzież wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów, ustawiono pojemniki na plastik i szkło w każdej miejscowości, indywidualni właściciele nieruchomości zawarli umowy na wywóz nieczystości stałych z firmą posiadającą koncesję.

Gmina Chodzież ma charakter wiejski stąd w większości przypadków odpady typu papier, tektura, popiół i żużel zagospodarowywane są na własne potrzeby.

Na dzień dzisiejszy prowadzona jest segregacja odpadów. Gmina wprowadzając w życie zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku wyposażyła mieszkańców w pojemniki do zbiórki odpadów komunalnych i przejęła na siebie finansowanie wywozu.

Odpady w gospodarstwach indywidualnych zbierane są w pojemniki o pojemności 110 l, lub 240 l w zależności od wielkości rodziny. Pojemniki zgodnie z podpisanymi umowami są odbierane 2 razy w miesiącu, a gdy jest taka potrzeba częściej. W roku 2006 gmina zakupiła samochód transportowy, pozwalający na opróżnianie koszy z przystanków autobusowych oraz rozstawionych na wioskach (do ubiegłego roku zakupiono ich około 30). Spotkało się to z dużym poparciem społeczeństwa.

2.7. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Chodzież funkcjonują trzy Szkoły Podstawowe: w Stróżewie, Strzelcach i Oleśnicy, jedno Gimnazjum w Zacharzynie oraz 1 przedszkole w Stróżewie. Wszystkie te placówki prowadzone są przez Gminę.

Tabela 10 Aktualny wykaz przedszkoli i placówek przedszkolnych kl. O

L.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stróżewie-Gminne Przedszkole	14	2,00	3,00
2.	Szkoła Podstawowa w Oleśnicy-Odział Przedszkolny	14	0,76	0,75
3.	Szkoła Podstawowa w Strzelcach -Odział Przedszkolny	10	1,14	0,50
4.	Szkoła Podstawowa w Strzelcach -Odział Przedszkolny w Zacharzynie	8	1,64	0,50
5.	Szkoła Podstawowa w Strzelcach-Odział Przedszkolny w Ratajach	8	1,00	1,00
Razem		54	6,54	5,75

Źródło: Dane Urzędu Gminy Chodzież

Tabela 11 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych

L.p.	Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
1	Gminne Gimnazjum w Zacharzynie	90	10,28	3,00
2	Szkoła Podstawowa w Oleśnicy	98	10,60	4,25
3	Szkoła Podstawowa w Strzelcach	139	13,64	3,75
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stróżewie – Szkoła Podstawowa	118	10,25	4,00
Razem		445	44,77	15,00

Źródło: Dane Urzędu Gminy Chodzież

2.8. Placówki kulturalne

Na terenie gminy Chodzież znajduje się siedem świetlic wiejskich w Nietuszkowie, Milczu, Stróżewie, Stróżewicach, Podaninie, Oleśnicy i Ratajach oraz jedna świetlica należąca do Kółka Rolniczego w Konstancynie.

W pięciu świetlicach w miejscowościach: Nietuszkowo, Milcz, Podanin, Oleśnica i Słomki usytuowano świetlice opiekuńczo-wychowawcze. Średnio w zajęciach uczestniczy 20 dzieci w przedziale wiekowym od 7 do 16 lat. Zajęcia w świetlicach prowadzone są przez osoby posiadające wykształcenie wyższe pedagogiczne.

W świetlicach usytuowanych w Ratajach, Milczu, Nietuszkowie i Stróżewie działają Koła Gospodyń Wiejskich, organizujące wiele imprez okolicznościowych i wakacje dla dzieci.

Obecnie na terenie gminy Chodzież oprócz placówek oświatowych coraz większe znaczenie odgrywają świetlice wiejskie, które stanowią jedyny ośrodek kulturalny, szczególnie we wsiach, w których nie ma szkół.

2.9. Turystyka

Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu i bogate walory krajobrazowe na terenie gminy zauważalna jest turystyka piesza i rowerowa, której sprzyjają oznakowane szlaki będące atrakcją dla użytkowników każdej grupy wiekowej. Szlak rowerowy ciągnie się przez gminę Chodzież oraz gminę Margonin i Szamocin. Szlaki piesze, czerwony żółty i czarny mają swoje rozmieszczenie w południowej części gminy Chodzież. Podobnie jak szlak rowerowy, rozciągają się one również na sąsiednie gminy.

Podczas wędrowki pieszej lub rowerowej dostrzec można wiele tworów natury jak chociażby 250 letnie drzewa, wzgórza, z których najciekawszym jest wzgórze moreny czołowej o nazwie Gontyniec

i kulminacji 191,5 m, jeziora: Jasne, Lin, Słomka, Zanza leżące w otoczeniu lasów, pałace w Oleśnicy, Pietronkach, Strzelcach, Nietuszkowie i Ratajach z parkami dworskimi.

Ponad 50% powierzchni gminy, to tereny krajobrazu chronionego, co czyni gminę przede wszystkim rejonem atrakcyjnym pod względem przyrodniczym.

Przez teren gminy Chodzież przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- *Szlak czerwony*: Chodzież - Gontyniec - Papiernia - Trojanka - Nietuszkowo - Chrustowo - Ujście (odcinek 22 km).
- *Szlak żółty*: Chodzież - Jezioro Miejskie - Jezioro Karczewnik - Gontyniec - Oleśnica - Jezioro Strzeleckie – Chodzież.
- *Szlak czarny*: Chodzież - Jezioro Miejskie - Rataje - Wzgórze 124 - Karczewnik - Chodzież (odcinek 12 km).
- *Szlak pieszy*: Ostrówki - Stróżewo - Leś. Jacewko - Gontyniec - Chodzież (odcinek 15 km).
- *Szlak kolarski*: Chodzież - Pietronki - Margonin - Ofelia - Szamocin - Białośliwie - Miasteczko Krajeńskie - Kaczory - Milcz - Chodzież 58 km - Chodzież - Milcz - Kaczory - Jezioro Kopcze - Śmiłowo - Piła - Ujście - Chodzież (odcinek 62 km).
- *Szlaki dla turystów zmotoryzowanych*: Chodzież - Margonin - Ofelia - Margonin - Szamocin - Białośliwie - Grabowno - Miasteczko Krajeńskie - Grabowno - Śmiłowo - Kaczory - Chodzież - Ujście - Chodzież (odcinek 85 km).

2.10. Ochrona zdrowia

W gminie Chodzież społeczność lokalna w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej korzysta z funkcjonujących na terenie miasta Chodzież (gmina miejska Chodzież) publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Ponadto w przypadku hospitalizacji usługi zdrowotne świadczone są przez dwa szpitale: Szpital Powiatowy w Chodzieży i Wielkopolski Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży.

2.11. Pomoc społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Chodzieży.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zadania z zakresu administracji rządowej przejęte przez gminę w drodze porozumienia, jak i inne zadania przekazane do realizacji przez organy gminy.

Ośrodek realizuje zadania statutowe wynikające z:

- ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 15 kwietnia 2004 r., Nr 64, poz. 593, ze zm.) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 255) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy z 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 179 poz. 1485),
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 29 października 1982 roku (Dz. U. 147 poz. 1231),
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 1995 roku (Dz. U. Nr 180 poz. 1493),
- uchwał Rady Gminy,
- innych ustaw.

Tabela 12 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	502	x	272.877	245	942
ZASIŁKI OKRESOWE- OGÓŁEM	2	115	429	93.099	111	427
Bezrobocia	5	95	359	79.759	93	377
Długotrwałej choroby	6	4	12	2.670	4	19
Niepełnosprawności	7	23	56	10.350	22	60
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń innych systemów zabezpieczenia społecznego	8	0	0	0	0	0
SCHRONIENIE	9	2	485	4.972	2	2
POSILEK	10	291	39.179	90.928	137	662
W tym dla dzieci	11	285	38.693	87.928	133	658
UBRANIE	12	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE- OGÓŁEM	13	2	2.520	12.600	2	2
W tym: Specjalistyczne	14	0	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NIZ.	15	0	0	0	0	0
W tym dla: Osób bezdomnych	16	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	17	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	18	0	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU	19	0	0	0	0	0
W tym osobom: Bezdomnym	20	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	21	179	x	58.890	166	600
W tym: Zasiłki specjalne celowe	22	45	823	12.388	43	135

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży za 2006 rok

Tabela 13 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń należnych	Kwota świadczeń wyplaconych w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	1	96	349	157.255	27	70
ZASIŁKI STAŁE – ogółem	2	29	282	76.075	27	70
W tym przyznane dla osoby: Samotnie gospodarującej	3	15	152	57.201	15	16
Pozostającej w rodzinie	4	15	130	18.874	13	56
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	5	67	67	81.180	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	6	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży za 2006 rok

Tabela 14 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	W tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/	1	510	248	248	952
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj formę, i liczbę	2	29	27	27	70
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	502	245	245	942
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	4	x	176	176	682
W tym: Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	x	10	10	16

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży za 2006 rok

Tabela 15 Powody przyznania pomocy w 2006 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3
UBÓSTWO	01	205	205	860
SIEROCTWO	02	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	03	3	3	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	04	41	41	205
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	05	12	12	74
BEZROBOCIE	06	180	180	727
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	07	107	107	405
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	08	81	81	285
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	09	48	48	227
W TYM RODZINY NIEPEŁNE	10	27	27	104
RODZINY WIELODZIETNE	11	24	24	138
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	3
ALKOHOLIZM	13	22	22	87
NARKOMANIA	14	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15	2	2	6
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	16	1	1	4
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWE	18	1	1	3
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży za 2006 rok

2.12. Rynek pracy i bezrobocie⁴

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Chodzieży wg stanu na koniec 31.12.2006 roku zarejestrowanych było **421** osób, w tym **280** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **330** osób, w tym **240** kobiet. Stopa bezrobocia w powiecie chodzieskim wynosiła **17,5 %**⁵.

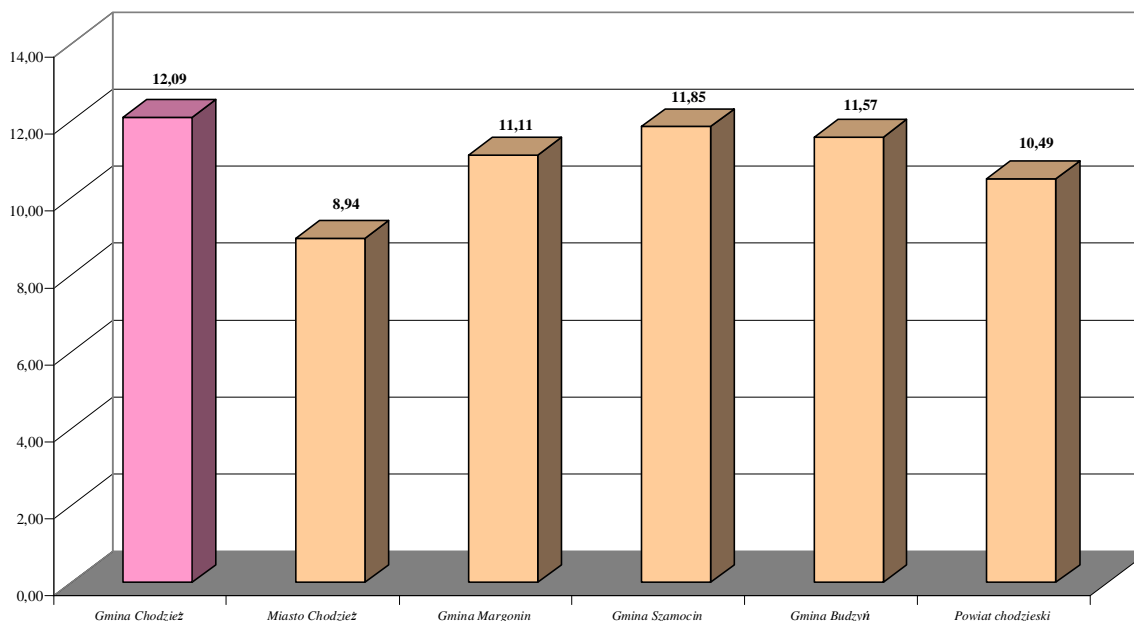
Natomiast na koniec maja 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chodzieży zarejestrowanych było **330** osób, w tym **221** kobiet. Prawo do zasiłku posiadały **274** osoby. Stopa bezrobocia w powiecie chodzieskim zmalała w stosunku do ubiegłego roku i wyniosła **15,3 %**.

Tabela 16 Bezrobotni zarejestrowani w gminie Chodzież w latach 2003 – 2006 wg płci

Wyszczególnienie		2003	2004	2005	2006
ogółem	osoba	640	633	587	421
mężczyźni	osoba	288	304	255	141
kobiety	osoba	352	329	332	280

Źródło: Bank Danych Regionalnych, strona internetowa www.pupchodziej.pl

Wykres 14 Odsetek bezrobocia w % na dzień 31.12.2006 roku ⁶

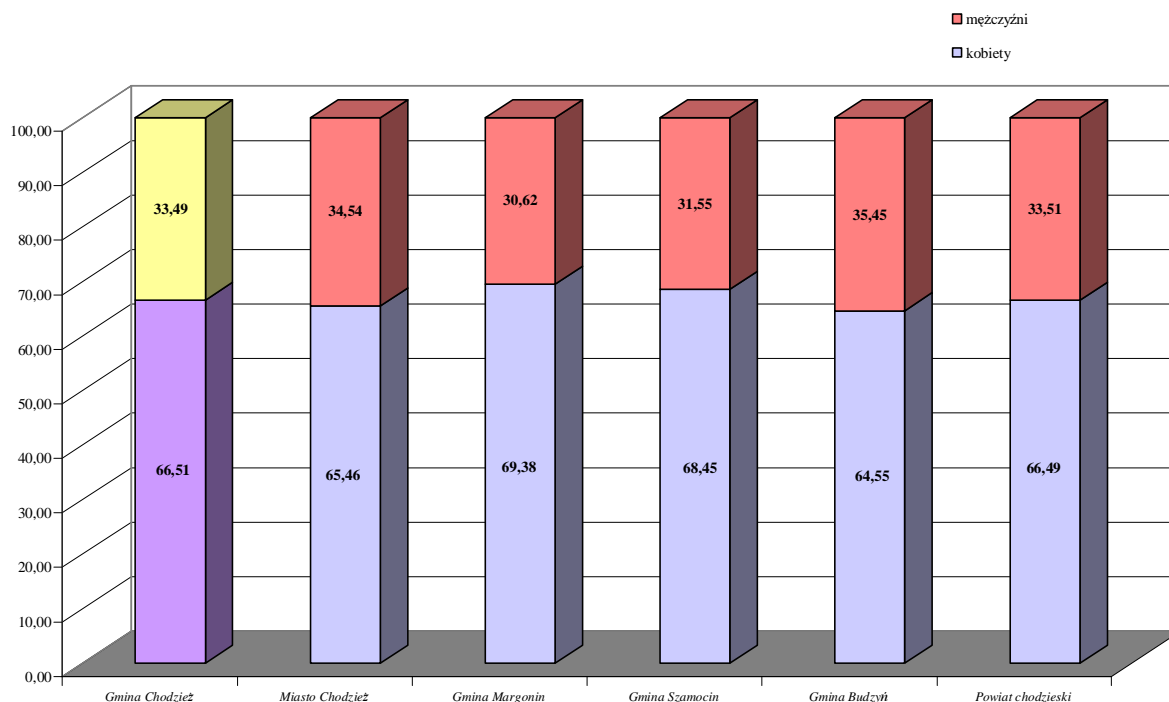
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej www.pupchodziej.pl

⁴ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chodzieży.

⁵ **Stopa bezrobocia** – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

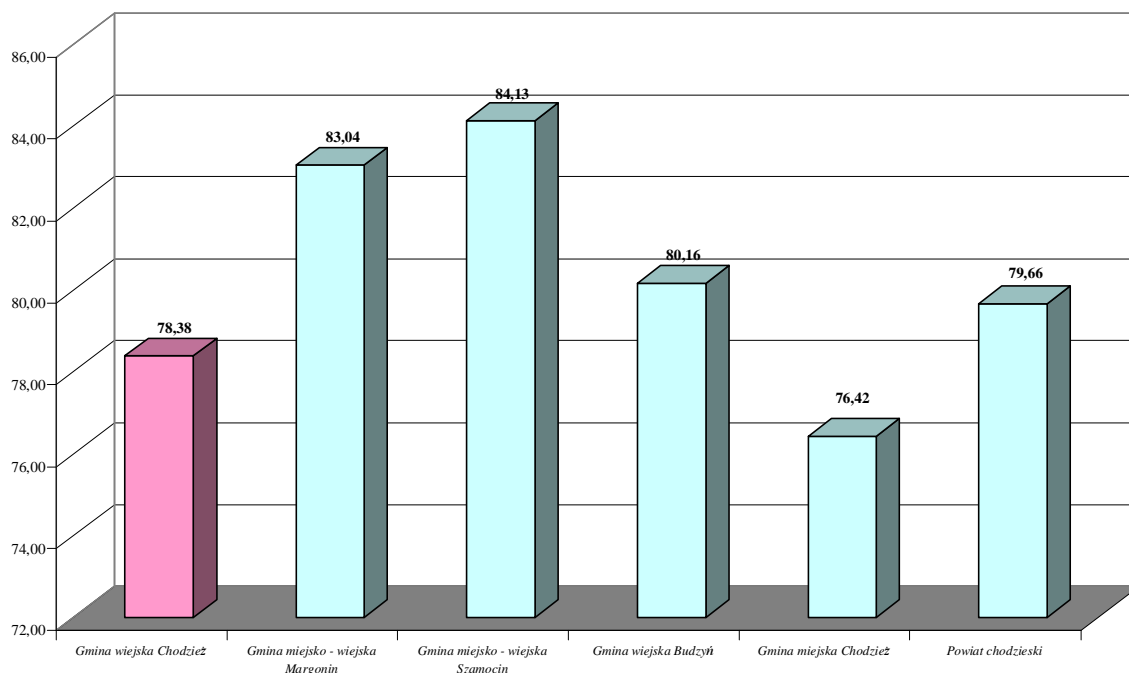
⁶ **Odsetek bezrobocia** – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia)

Wykres 15 Struktura procentowa bezrobotnych według płci na dzień 31.12.2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej www.pupchodziej.pl

Wykres 16 Struktura procentowa osób posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem - 31.12.2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej www.pupchodziej.pl

3. ANALIZA SWOT

Podczas debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT.

Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron gminy oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudnią będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jego problemy. Ankietowani odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną gminy, z jakimi gmina boryka się

trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse. Respondenci kwantyfikowali również podstawowe dziedziny życia społeczno – gospodarczego w rozbiciu na poszczególne cechy.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje zrównoważonego rozwoju.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Tabela 17 Analiza SWOT gminy Chodzież

	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> • Walory krajobrazowe i przyrodnicze • Położenie przy głównych trasach komunikacyjnych • Położenie gminy w sąsiedztwie miasta powiatowego • Droga krajowa E – 11 • Infrastruktura drogowa • Infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa, energetyczna) • Tereny inwestycyjne • Infrastruktura gazowa • Internet • Niski stopień skażenia środowiska • Uporządkowana gospodarka odpadami • Obiekty zabytkowe • Rzeki, jeziora • Natura 2000 • Park Krajobrazowy • Rozwój gospodarstw rolnych • Aktywność społeczna • Fachowa kadra • Polityka socjalna • Stan techniczny placówek oświatowych • Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem sportowym • Warunki do rozwoju turystyki rowerowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej • Zainteresowanie inwestorów z zewnątrz • Rozwój turystyki w skali makro • Stabilność polityki gospodarczej • Zmiana polityki rolnej (poprawa opłacalności produkcji) • Kapitał zewnętrzny • Właściwa polityka fiskalna państwa • Wyrównanie szans rozwoju przez prawidłowe dzielenie środków pomocowych i dotacji • Rozwój inwestycji tworzących miejsca pracy • Dopływ kapitału z zewnątrz na rozwój przemysłu rolno – spożywczego • Agroturystyka – rozwój w skali makro, wzrost popytu • Fundusze strukturalne • Polityka rządu wspierająca mikroregiony • Wykorzystanie obwodnic • Poszukiwanie przez mieszkańców miasta Chodzież i okolic możliwości zamieszkania na wsi

	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
NEGATYWNE	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Stan techniczny dróg gminnych • Brak zaplecza kulturalnego • Brak bazy sportowo – rekreacyjnej • Brak placów zabaw dla dzieci • Niski poziom usług • Brak „centrum” gminy • Brak gospodarstw agroturystycznych • Wysoki poziom ubóstwa • Niedostateczna ilość i stan techniczny świetlic (miejsce kulturalno – rozrywkowych) • Niedostateczna infrastruktura okołodrogowa (oświetlenie wsi, chodniki) • Niedostateczna liczba miejsc pracy • Tereny popegeerowskie • Brak mieszkań socjalnych • Bezpieczeństwo • Bezrobocie • Brak gminnego centrum kultury • Niewykorzystana rzeka Noteć • Niewykorzystana sieć kolejowa • Niedostateczna infrastruktura turystyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak inwestorów zewnętrznych • Błędna polityka rolna Państwa • Zmienność przepisów prawa • Zły scentralizowany podział dotacji zewnętrznych • Zepchnięcie gminy na margines województwa • Stałe uszczuplanie dochodów gmin przez rząd • Ustawa o reprivatyzacji lasów • Marazm inwestycyjny • Niestabilna polityka kredytowa państwa • Nierówne traktowanie grup społecznych • Zanieczyszczenie środowiska • Korupcja na szczeblach decydenckich państwa

4. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO- GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA

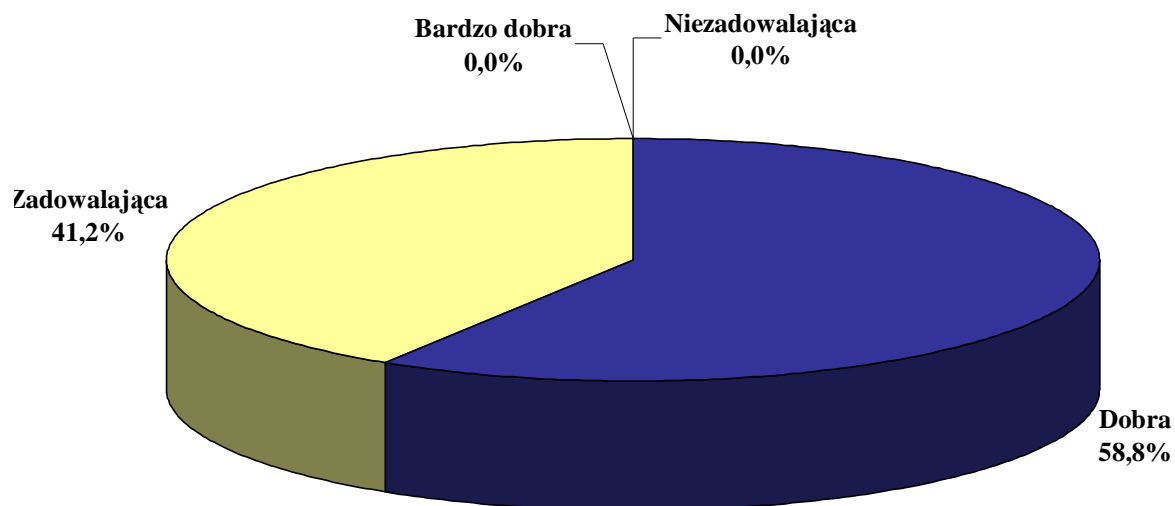
Liderzy lokalni na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Chodzież w porównaniu z podobnymi gminami w Polsce.

Kategoria ocen:

A	-	bardzo dobra
B	-	dobra
C	-	zadowalająca
D	-	niezadowalająca

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

Oceny sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Chodzież w porównaniu z podobnymi gminami w Polsce

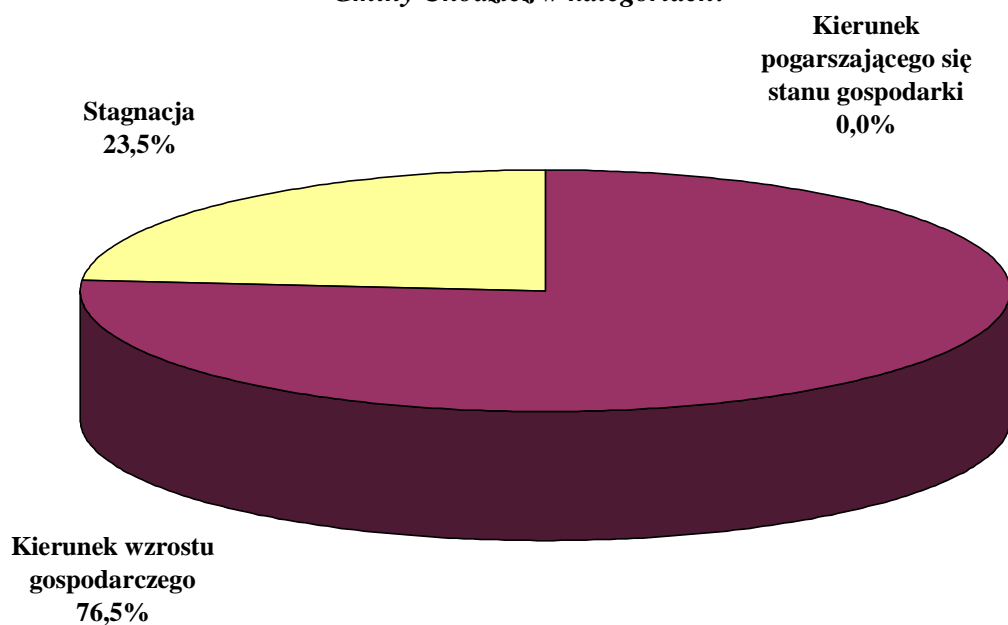

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego gminy w następujących kategoriach:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

*Ogólny trend rozwoju gospodarczego
Gminy Chodzież w kategoriach:*

5. DIAGNOZA STANU

Diagnoza zawiera informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społeczne i ekonomiczne, na podstawie których sformułowano wnioski będące punktem wyjścia do zdefiniowania głównych kierunków strategii stanowiących treść niniejszego dokumentu.

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debat strategicznych.

Diagnoza Stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej, analizy porównawczej i raportu o stanie gminy Chodzież.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do gminy jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w powiecie i województwie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla rozwoju gminy,
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla rozwoju gminy,
- wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Chodzież.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

INFRASTRUKTURA

Tabela 18 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Telekomunikacja przewodowa i bezprzewodowa
Sieć energetyczna
Sieć gazownicza
Sieć dróg
Komunikacja zewnętrzna
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Budownictwo indywidualne
Infrastruktura oświatowa
Melioracja
Infrastruktura społeczna i publiczna
Komunikacja wewnętrzna
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Infrastruktura turystyczna
Sieć wodno-kanalizacyjna – stan techniczny
Dostęp do Internetu szerokopasmowego
Infrastruktura sportowa
Infrastruktura kulturalna
Stan techniczny dróg

GOSPODARKA

Tabela 19 Diagnoza stanu – obszar gospodarka

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Dotacje celowe
Stopień prywatyzacji
Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Dochód gminy na 1 – go mieszkańca
Wydatki inwestycyjne
Liczba podmiotów gospodarczych
Wydatki z budżetu ogółem na 1 – go mieszkańca
Procent wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem
Struktura użytków rolnych
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Organizacje pozarządowe i gospodarcze
Dochód własny
Samodzielność budżetu
Instrumenty wspierania przedsiębiorczości
Kapitał zagraniczny
Liczba podmiotów o strukturze kapitałowej

PRZESTRZEŃ

Tabela 20 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Położenie w bliskiej odległości aglomeracji poznańskiej
Obszary chronionego krajobrazu
Obszary przyrodnicze prawnie chronione
Stopień zalesienia
Obszary o walorach turystyczno – krajobrazowych
Obszary przyjeziorne
Obszary przyrzeczne
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Estetyka zwartej zabudowy i przestrzeni architektonicznej
Obszary rolnicze
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Tereny popegeerowskie – stopień zagospodarowania
Obszary z trudnym dostępem komunikacyjnym
Nierozwinięte obszary pod względem infrastruktury technicznej
Obszary ubóstwa i apatii

SPOŁECZNOŚĆ

Tabela 21 Diagnoza stanu – obszar społeczność

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Przyrost naturalny
Aktywność społeczna
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Baza edukacyjna
Gęstość zaludnienia
Wydatki na ochronę zdrowia
Integracja społeczna
Infrastruktura społeczna
Organizacje pozarządowe
Struktura ekonomiczna ludności
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Monitoring środowisk zagrożonych
Obszary patologii społecznych
Odsetek bezrobocia
Obciążenie społeczne

EKOLOGIA

Tabela 22 Diagnoza stanu – obszar ekologia

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Obszary leśne
Zamierzenia inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska
Obszary prawnie chronione
Gazyfikacja
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Ograniczanie szkodliwych dla środowiska technologii
Świadomość ekologiczna mieszkańców
Oczyszczanie ścieków płynnych
Segregacja odpadów
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Dziki wysypiska
Jakość wody
Sieć kanalizacyjna
Zjawisko niskiej emisji
Nowe technologie w pozyskiwaniu energii

6. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju gminy poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz gminy Chodzież w perspektywie 9 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych strategią.

Misja dla gminy Chodzież jest opisem wizji gminy oraz głównego pola działań w najbliższych latach. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe gminy Chodzież wzajemnie się uzupełniają.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia).

GMINA CHODZIEŻ

**TURYSTYCZNA GMINA Z PEŁNĄ OFERTĄ
USŁUG OPARTYCH NA WALORACH OBSZARU
CHRONIONEGO KRAJOBRAZU**

„DOLINA NOTECI”.

**OBSZAR CZYSTEGO ŚRODOWISKA
I EKOLOGICZNEGO ROLNICTWA
GWARANTUJĄCY WYSOKI KOMFORT ŻYCIA,
BEZPIECZEŃSTWO I DOBRY KLIMAT DLA
INWESTYCJI W SEKTORZE MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W ZGODZIE Z NATURĄ
I WOLĄ OGÓŁU MIESZKAŃCÓW GMINY.
OAZA DLA WYPOCZYNKU I REKREACJI,
GOŚCINNA DLA MIESZKAŃCÓW
AGLOMERACJI CENIĄCYCH SOBIE SPOKÓJ
I CISZĘ JAKO NADRZĘDNĄ WARTOŚĆ
FUNKCJONOWANIA CZŁOWIEKA
W ZGODZIE Z PRZYRODĄ.**

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Chodzież koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **INFRASTRUKTURA**
- **GOSPODARKA**
- **PRZESTRZEŃ**
- **SPOŁECZNOŚĆ**
- **EKOLOGIA**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele. Dokonano tej hierarchizacji w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele trzeciorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo ich realizacji zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwoju.

Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wariacie rozwoju mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

Tabela 23 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania

7.1. INFRASTRUKTURA

Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.	Modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach WPI).	Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdnych w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Chodzież.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku zabezpieczenia terenów inwestycyjnych i ich uzbrojenia w niezbędną infrastrukturę.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Uaktywnianie nowych obszarów pod rozwój usług na terenie gminy zaspokajających potrzeby mieszkańców i przybywających turystów.	Tworzenie projektów uzbrojenia terenów inwestycyjnych z udziałem finansowym środków UE.	Stworzenie systemu preferencji w nabywaniu gruntów przez inwestorów realizujących potrzeby publiczne gminy.	Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.	Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).
Cele trzeciorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku dalszej rozbudowy i poprawy infrastruktury społecznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury turystycznej.</i>			<i>Stworzenie warunków do rozwoju bazy agroturystycznej.</i>		

Tabela 24 GOSPODARKA – cele i kierunki działania

7.2. GOSPODARKA

Cele pierwszorzędne									
<i>Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.</i>			<i>Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.</i>			<i>Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.</i>			
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania			
Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Tworzenie dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.	Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Zawieranie partnerstw publiczno-privatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.	Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).	Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeznych (parkingi, pola namiotowe).	
Cele drugorzędne									
<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności rolników w zakresie ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.</i>			<i>Sprzyjać napływowi nowych inwestycji na terenie gminy.</i>			<i>Wykorzystać położenie gminy dla pozyskania inwestorów.</i>			
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania			
Organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla rolników jako bezpośrednich beneficjentów środków UE.	Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców i osób fizycznych sektora rolnego dla zwiększenia poziomu absorpcji dotacji UE.	Współpraca gminy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w zakresie dostosowania produkcji rolnej do obecnej sytuacji na rynku krajowym.	Wyznaczenie i uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną terenów proinwestycyjnych.	Stworzenie Stref Aktywności Gospodarczej o preferencyjnych warunkach inwestowania – zachęty podatkowe.	Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie gminy.	Promocja położenia gminy w otoczeniu głównych ciągów komunikacyjnych.	Promocja walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.	Promocja walorów gospodarczych gminy (wolnych terenów inwestycyjnych) dla pozyskania inwestorów.	
Cele trzeciorzędne									
<i>Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego, opartego na walorach przyrodniczo-krajobrazowych.</i>			<i>Stworzyć spójny program promocji turystycznej i gospodarczej gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia dobrego prawa lokalnego.</i>			

Tabela 25 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania

7.3. PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne								
<i>Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku realizacji inwestycji infrastrukturalnych będących podstawą dla rozwoju agroturystyki, rzemiosła i innych usług okołoturystycznych.</i>			<i>Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP i ODR w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Opracowywanie i aktualizowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Uaktywnianie nowych przestrzeni pod względem komunikacyjnym oraz infrastrukturalnym pod potrzeby inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.	Wyznaczenie i objęcie planem obszarów gminy pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.	Budowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej i infrastruktury drogowej w obszarach turystycznych i przemysłowych.	Stworzenie preferencji inwestycyjnych dla inwestorów tworzących infrastrukturę i zaplecze dla turystyki kwalifikowanej.	Opracowanie założeń i koncepcji zagospodarowania terenów przemysłowych i obszarów rozwoju turystyki.	Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.	Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).	Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.
Cele drugorzędne								
<i>Stwarzać warunki do poprawy jakości komunikacji wewnętrznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.</i>			<i>Stworzyć warunki dla zaktywizowania obszarów popegeerowskich.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Poprawa stanu technicznego dróg gminnych.	Powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy.	Informatyzacja poszczególnych instytucji gminnych celem zwiększenia ich dostępności dla społeczności lokalnej (e- gmina).	Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.	Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Chodzież.	Tworzenie projektów opartych na partnerstwie sektora publicznego z organizacjami pozarządowymi dla podejmowania działań profilaktycznych w obszarach popegeerowskich.	Utworzenie Wiejskiego Inkubatora Przedsiębiorczości, wspieranie przedsiębiorstw społecznych.	Edukacja społeczności lokalnej w zakresie podejmowania nowych form działalności gospodarczej (samozatrudnienie).

Tabela 26 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania

7.4. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne								
<i>Wspierać i podejmować działania w kierunku rozwoju edukacji i kultury.</i>			<i>Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.</i>			<i>Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt komputerowy i pomoce naukowe wraz z dostępem do internetu we wszystkich szkołach na terenie gminy.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych na bazie istniejących placówek oświatowych oraz świetlic wiejskich.	Tworzenie centrów kultury z ofertą na miarę oczekiwań dzieci i młodzieży.	Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).	Eliminacja zagrożeń wynikających ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego.	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.	Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy ochrony zdrowia.</i>			<i>Stworzyć warunki dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenia aktywności społecznej mieszkańców.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Wykorzystanie bazy oświatowej dla organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacja zawodowa) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie.	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.	Zwiększyć dostępność do podstawowych i specjalistycznych usług medycznych.	Okresowe organizowanie badań profilaktycznych mieszkańców gminy z udziałem lekarzy specjalistów.	Tworzenie programów profilaktyki zdrowotnej w oparciu o istniejące obiekty sportowe, kadre wychowania fizycznego i monitoring schorzeń.	Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji szkoleń mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania.	Lepiej wykorzystać organizowane cykliczne imprezy gminne w procesie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.	Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców gminy.
Cele trzeciorzędne								
<i>Stworzyć warunki do zmniejszenia bezrobocia i jego społecznych skutków.</i>			<i>Tworzyć warunki do zwiększenia dostępności do różnych form edukacji pozaszkolnej w oparciu o istniejącą bazę oświatową.</i>			<i>Podjąć działania mające na celu rozwój turystyki, sportu i rekreacji.</i>		

Tabela 27 EKOLOGIA – cele i kierunki działania

7.5. EKOLOGIA

Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków.</i>			<i>Modernizować i rozbudowywać infrastrukturę wodociągową dla poprawy jakości wody pitnej.</i>			<i>Podjęcie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wraz z modernizacją istniejących oczyszczalni ścieków.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.	Monitoring i egzekwowanie prawidłowego składowania ścieków płynnych w zbiornikach bezodpływowych (tzw. szambach) i likwidacja nielegalnego zrzutu ścieków do urządzeń melioracyjnych, cieków wodnych i pól.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach gminnych.	Rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody.	Modernizacja sieci wodociągowych w zakresie wymiany istniejących rur azbestowych.	Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku edukacji ekologicznej mieszkańców.</i>			<i>Umożliwić wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do rozwoju agroturystyki i turystyki kwalifikowanej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Edukacja dzieci i młodzieży na dodatkowych zajęciach z ochrony środowiska i organizacja proekologicznych konkursów szkolnych i środowiskowych.	Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.	Utworzenie „Zielonej Szkoły” jako centrum edukacji ekologicznej społeczności lokalnej.	Inwentaryzacja przyrodniczych walorów gminy oraz budowa szlaków turystycznych łączących atrakcyjne turystycznie obszary gminy.	Wyznaczenie i oznaczenie ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych w obszarach agroturystycznych.	Wyznaczenie szlaków kajakowych i zagospodarowanie turystyczne jezior i rzek.	Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).	Rozbudowa sieci gazowniczej na terenie gminy Chodzież.	Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.
Cele trzeciorzędne								
<i>Działać na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego.</i>			<i>Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.</i>			<i>Podjąć działania dla utrzymania obszarów czystego krajobrazu.</i>		

8. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

8.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) wskazano 14 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Chodzież. Cele te wypełniają realizację przyjętej misji do roku 2016.

Sformułowane cele były podstawą do określenia wariantu rozwoju, składającego się z 14 najważniejszych celów, bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały one zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem celów strategicznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Celom tym przypisano 50% środków potencjału inwestycyjnego⁷ gminy Chodzież.

Kolejne cztery cele określono mianem priorytetów, dla których realizacji przeznacza się 35% tegoż potencjału.

Dla wskazanych niżej ośmiu celów niezbędnych przeznaczono 15% tzw. potencjału inwestycyjnego.

Każdemu celowi w wariantcie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu.

Zidentyfikowano cztery możliwe charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wariant rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Chodzież dzielący się na dwa cele strategiczne, cztery priorytety oraz osiem celów niezbędnych (schemat wariantu przedstawia tabela o nazwie „Wybrany Wariant Rozwoju”) można określić jako wariant o charakterze prokonkurencyjno-prospołecznym. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym do roku 2013, tj. na okres przyjętego budżetu Unii Europejskiej podziału Funduszy Strukturalnych UE.

⁷ przez pojęcie "potencjał inwestycyjny" określa się wszystkie środki finansowe wpływające do gminy (Budżet Gminy, dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się programy operacyjne i projekty wypełniające założenia strategii.

Tabela 28 Wybrany Wariant Rozwoju

CELE STRATEGICZNE	Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy. I A		Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych. I B	
PRIORYTETY	Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. II A	Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej. II B	Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami. II C	Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej. II D
CELE NIEZBĘDNE	<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej. III A</i>		<i>Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego. III B</i>	
	<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju. III D</i>		<i>Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa. III E</i>	
	<i>Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami. III G</i>		<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. III H</i>	
			<i>Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP, ODR i organizacjami pozarządowymi w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy. III C</i>	
			<i>Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców. III F</i>	

8.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Chodzież. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariantcie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I A.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.

Opis kierunków działań:

- 1) Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.
- 2) Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.
- 3) Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.

CEL STRATEGICZNY I B.

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.

Opis kierunków działań:

- 1) Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach planowanych inwestycji).
- 2) Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.
- 3) Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdnych w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.

PRIORYTET II A.

Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Opis kierunków działań:

- 1) Tworzenie gotowych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.
- 2) Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.
- 3) Zawieranie partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.

PRIORYTET II B.

Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.

Opis kierunków działań:

- 1) Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.
- 2) Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).
- 3) Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeziornych (parkingi, pola namiotowe).

PRIORYTET II C.

Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.

Opis kierunków działań:

- 1) Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.
- 2) Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).
- 3) Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.

PRIORYTET II D.

Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.

Opis kierunków działań:

- 1) Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.
- 2) Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.
- 3) Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.

CEL NIEZBĘDNY III A.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.

Opis kierunków działań:

- 1) Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.
- 2) Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.
- 3) Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Chodzież.

CEL NIEZBĘDNY III B.

Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.

Opis kierunków działań:

- 1) Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.
- 2) Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).
- 3) Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.

CEL NIEZBĘDNY III C.

Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP i ODR w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Opis kierunków działań:

- 1) Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.
- 2) Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).
- 3) Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.

CEL NIEZBĘDNY III D.

Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.

Opis kierunków działań:

- 1) Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.
- 2) Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.
- 3) Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Chodzież.

CEL NIEZBĘDNY III E.

Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Opis kierunków działań:

- 1) Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).
- 2) Eliminacja zagrożeń wynikających ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych.
- 3) Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.

CEL NIEZBĘDNY III F.

Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.

Opis kierunków działań:

- 1) Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego.
- 2) Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.
- 3) Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.

CEL NIEZBĘDNY III G.

Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.

Opis kierunków działań:

- 1) Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).
- 2) Rozbudowa sieci gazowniczej na terenie gminy Chodzież.
- 3) Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.

CEL NIEZBĘDNY III H.

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Opis kierunków działań:

- 1) Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.
- 2) Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych.
- 3) Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stanice wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).

9. ANKIETY POGLĄDOWE

Uczestnicy debaty w dniu 11.04.2007 r. dokonali hierarchizacji planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych gminy Chodzież w skali od 1 do 10 pkt.

Tabela 29 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie gminy Chodzież ocenianych przez uczestników debaty w skali od 1 do 10

Lp.	Zagadnienia	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
		1	2	3	Su ma ¹	4	5	6	7	Su ma	8	9	10	Suma
1.	Wymiana pokrycia dachowego na kościele w miejscowości Podanin	2	0	3	5	1	3	2	0	6	4	1	1	6
2.	Boisko sportowe z trybunami	0	1	1	2	0	2	1	0	3	4	3	5	12
3.	Drogi i chodniki	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	6	8	16
4.	Sieć ścieżek rowerowych	0	1	1	2	0	3	1	6	10	2	2	1	5
5.	Bezpłatny dostęp do Internetu	1	1	2	4	0	0	1	2	3	2	2	6	10
6.	Budowa mieszkań socjalnych	0	0	0	0	1	2	0	2	5	4	1	7	12
7.	Świetlica w Milczu	0	2	3	5	2	2	1	0	5	4	1	2	7
8.	Rozwój bazy sportowej przy szkołach (boiska i sala)	0	0	3	3	1	0	0	2	3	2	0	9	11
9.	Oczyszczalnie przydomowe	0	2	0	2	2	2	2	1	7	1	3	4	8
10.	Budowa placu zabaw i świetlic gminnych w każdej wsi	0	0	0	0	0	0	2	2	4	2	4	7	13
11.	Oświetlenie wsi (modernizacja)	0	0	1	1	0	3	3	2	8	3	1	4	8
12.	Uaktywnienie rzeki Noteć (regulacja i wykorzystanie turystyczne)	2	1	1	4	1	2	3	2	8	3	1	1	5
13.	Taras widokowy	2	1	2	5	1	3	4	0	8	2	1	1	4

1) suma wartości z kolumn 3, 4, 5

Wykres 17 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności

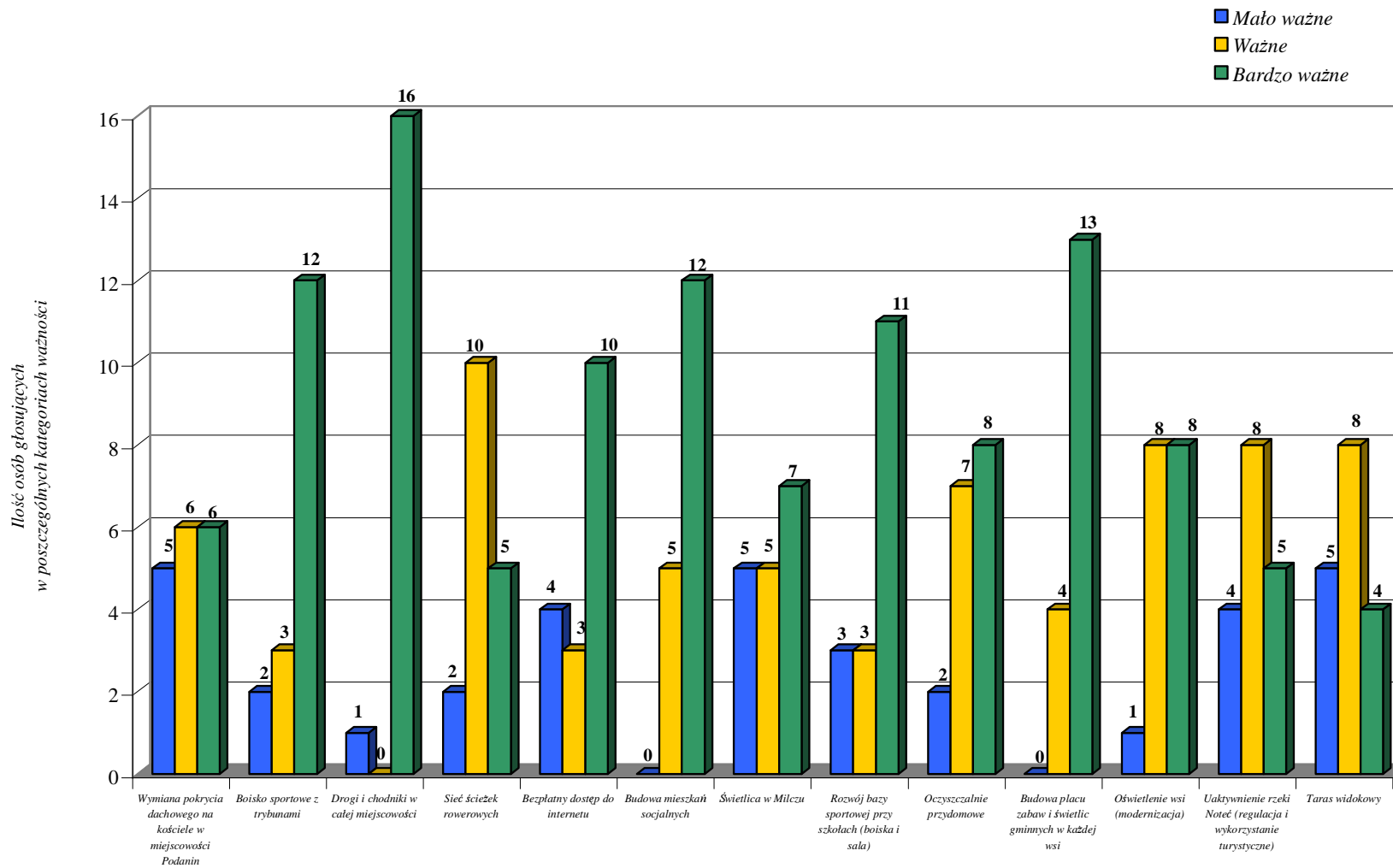
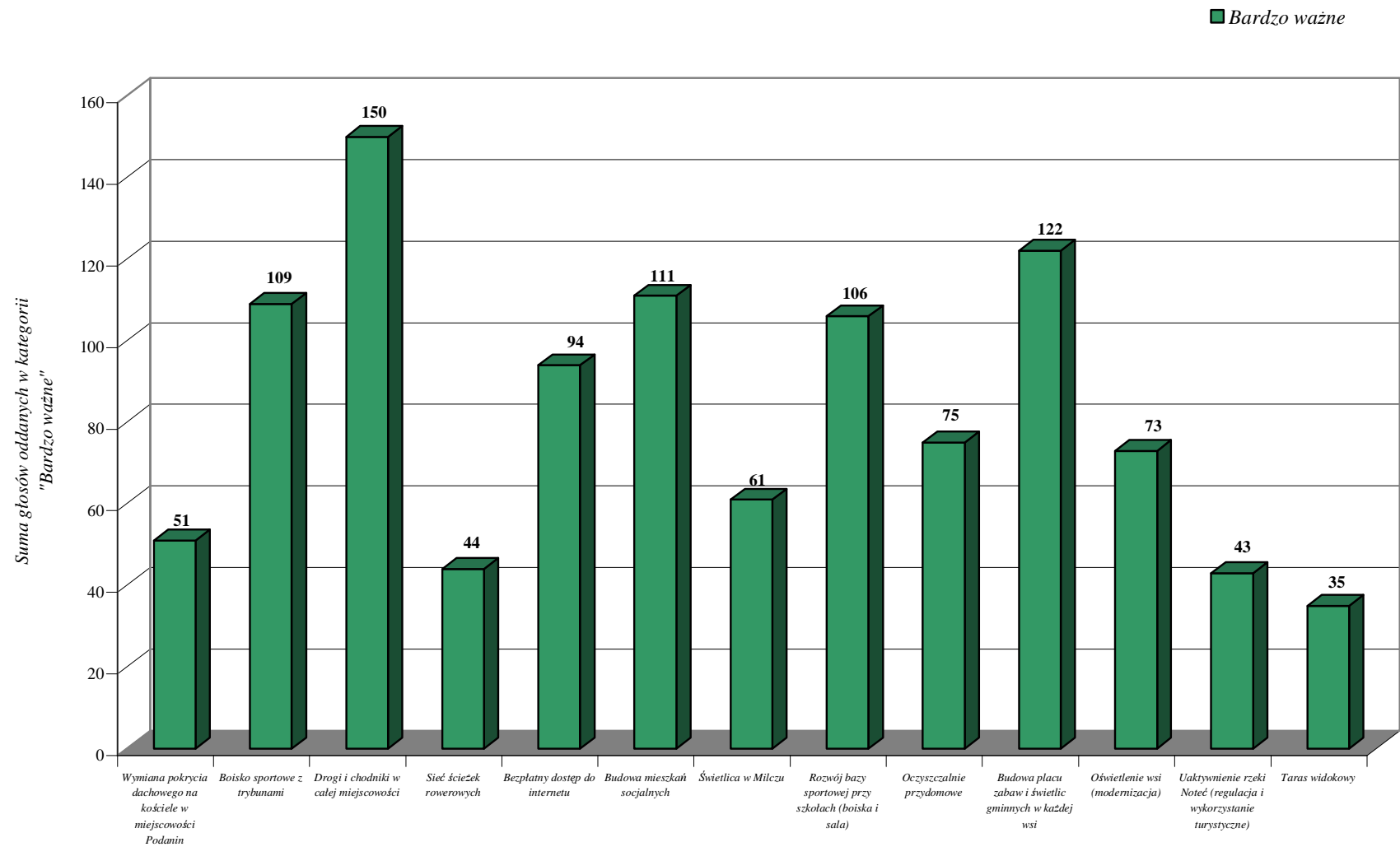

Tabela 30 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

Lp.	Zagadnienia	Bardzo ważne			Suma*
		8	9	10	
1.	Wymiana pokrycia dachowego na kościele w miejscowości Podanin	4	1	1	51
2.	Boisko sportowe z trybunami	4	3	5	109
3.	Drogi i chodniki	2	6	8	150
4.	Sieć ścieżek rowerowych	2	2	1	44
5.	Bezpłatny dostęp do Internetu	2	2	6	94
6.	Budowa mieszkań socjalnych	4	1	7	111
7.	Świetlica w Milczu	4	1	2	61
8.	Rozwój bazy sportowej przy szkołach (boiska i sala)	2	0	9	106
9.	Oczyszczalnie przydomowe	1	3	4	75
10.	Budowa placu zabaw i świetlic gminnych w każdej wsi	2	4	7	122
11.	Oświetlenie wsi (modernizacja)	3	1	4	73
12.	Uaktywnienie rzeki Noteć (regulacja i wykorzystanie turystyczne)	3	1	1	43
13.	Taras widokowy	2	1	1	35

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób

Wykres 18 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg kategorii oceny „Bardzo ważne”

10. POWIĄZANIE CELÓW Z CELAMI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chodzież na lata 2007 – 2016 jest dokumentem programowym polityki rozwoju Gminy.

Strategia wyznacza cele i kierunki działania, które przyczynią się do przełamywania problemów gospodarczych i społecznych oraz do podniesienia konkurencyjności gminy. Jest to wyzwanie, któremu gminy Chodzież musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Układ celów i kierunków działania Gminy Chodzież jest spójny i zgodny z Narodową Strategią Spójności oraz Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, które uwzględniają zapisy nadrzędnego dokumentu programowego Unii Europejskiej, tj. Strategicznych Wytucznych Wspólnoty (CSG).

Ponadto Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Chodzież na lata 2007-2016 jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego oraz z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 (projekt).

Poszczególne cele znajdujące się Wybranim Wariacie Rozwoju Gminy Chodzież są spójne z celami Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego.

CELE STRATEGICZNE – POWIĄZANIE:

Pierwszy z celów strategicznych gminy Chodzież pn. **„Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy”** znajduje swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym województwa wielkopolskiego pn. **„Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku”**.

Drugi z celów strategicznych pn. **„Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych”** umiejscowiony został również w celu strategicznym województwa pn. **„Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku”**.

PRIORYTETY – POWIĄZANIE:

Pierwszy priorytet gminy Chodzież pn. „**Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej**” powiązany został z celem strategicznym województwa pn. „**Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa**”.

Priorytet pn. „**Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej**” odzwierciedlony został w celu strategicznym pn. „**Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa**”.

Kolejny priorytet gminy pn. „**Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami**” znajduje swoje wsparcie w celach strategicznych województwa pn. „**Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku**”.

Ostatni z priorytetów gminy Chodzież „**Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej**” powiązany został z dwoma celami strategicznymi województwa wielkopolskiego o nazwie „**Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego**” i „**Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku**”.

CELE NIEZBEDNE – POWIĄZANIE:

Cel niezbędny gminy Chodzież pn. „**Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej**” powiązany został z celem strategicznym pn. „**Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku**”.

Drugi cel niezbędny pn. „**Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości**” wskazuje na dwa cele strategiczne województwa wielkopolskiego pn. „**Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa**” i na cel strategiczny pn. „**Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia**”.

Cel niezbędny „**Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP i ODR w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy**” znajduje swoje odzwierciedlenie w dwóch celach strategicznych województwa wielkopolskiego pn. „**Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa**” i w celu pn. „**Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia**”

Następny cel „**Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju**” wskazuje na cel strategiczny województwa pn. „**Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa**”.

Cel niezbędny gminy Chodzież pn. **„Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa”** przyporządkować należy do celu strategicznego województwa wielkopolskiego pn. **„Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego”**.

Cel niezbędny pn. **„Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców”** powiązany został z celem strategicznym województwa pn. **„Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia”** oraz celem pn. **„Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego”**.

Kolejny cel niezbędny pn. **„Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami”** wskazuje na cel strategiczny województwa **„Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku”**.

Ostatni z celów niezbędnych pn. **„Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej”** został wkomponowany w cel strategiczny **„Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa”** oraz cel województwa wielkopolskiego pn. **„Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego”**.

11. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia obejmuje cele i kierunki działania zidentyfikowane i zhierarchizowane w pięciu obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Chodzież, tj. infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia.

Zidentyfikowane i zhierarchizowane cele w tych obszarach stanowią wypełnienie założonej w Strategii misji i sięgają w swych założeniach roku 2016.

Jednocześnie cele te stały się podstawą do określenia wariantu rozwoju gminy do roku 2016 tj. na okres funkcjonowania budżetu Unii Europejskiej i podziału środków funduszy strukturalnych do roku 2013 i dalszych skutków z tego tytułu do 2016 roku.

Wyznaczone w wariantcie rozwoju cele i przypisane im kierunki działania leżą w kompetencjach wielu instytucji, ale za ich realizację odpowiada samorząd Gminy Chodzież, który winien współpracować w tym zakresie przede wszystkim z samorządami gmin ościennych, samorządem powiatu chodzieskiego, samorządem województwa wielkopolskiego, instytucjami rządowymi, uczelniami wyższymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami biznesowymi itp.

Samorząd Gminy Chodzież pełni rolę swoistego rodzaju koordynatora i organizatora prac nad realizacją Strategii.

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów w sposób samodzielny i wynikających z kompetencji samorządu określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego (z udziałem prywatnych inwestorów),
- oraz na koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Tabela 31 Wdrażanie strategii

WDRAŻANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego poszczególnym Komisjom Rady Gminy w Chodzieży.	Przewodniczący Rady Gminy	Wrzesień 2007
2. Zatwierdzenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na sesji Rady Gminy.	Rada Gminy	Wrzesień 2007
3. Przesłanie uchwalonej Strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.	Wójt Gminy	Wrzesień 2007
4. Zamieszczeniem Strategii w języku polskim na stronie Internetowej gminy.	Wójt Gminy	Październik 2007
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	Rada Gminy	2007 - 2013

12. MONITOROWANIE STRATEGII

Monitoring Strategii będzie jej nieodłącznym elementem i ciągłym procesem obserwacji zmian wybranych wskaźników, co zapewni skuteczny przepływ informacji oraz stałą aktualizację bazy danych.

Monitoring będzie uwzględniał następujące obszary tematyczne:

- systematyczne gromadzenie danych liczbowych,
- aktualizację informacji ze sfery uwarunkowań prawnych i formalnych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz stopnia wdrożenia projektów (po opracowaniu programów operacyjnych) w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami, a stanem aktualnym na okres sprawozdawczy,
- planowanie zmian w strategii wraz z analizą przyczyn modyfikacji.

Monitoring w długofalowej perspektywie umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów, wskaże nowe źródła pozyskiwania funduszy na realizację zadań oraz dodatkowo uzyskane efekty.

Podstawą monitorowania Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chodzież będzie analiza wskaźnikowa przyjętych kierunków działania we wszystkich celach wymienionych i zhierarchizowanych w wybranym wariacie rozwoju gminy Chodzież.

Przyjęto do oceny kierunków działania wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu. Przyjęte wskaźniki oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel strategiczny I A – Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.			
Kierunek działania I	Modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Długość (w km) wymienionych sieci wodociągowych lub ich odcinków, które są przyczyną niskiej jakości wody pitnej. Liczba zmodernizowanych ujęć wody.	Liczba gospodarstw domowych, w których polepszyła się jakość wody pitnej za sprawą wymiany sieci wodociągowej i modernizacji urządzeń wodociągowych.
Kierunek działania II	Budowa nowych sieci wodociągowych do obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej.	Powierzchnia (w ha) obszarów budownictwa mieszkaniowego i stref aktywności gospodarczej uruchomionych dzięki doprowadzeniu sieci wodociągowej.	Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej. Liczba podmiotów gospodarczych powstałych na uaktywnionych obszarach stref działalności gospodarczej dzięki doprowadzeniu sieci wodociągowej.
Kierunek działania III	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków oraz kontynuacja działań organizacyjnych i planistycznych zmierzających do skanalizowania całej gminy.	Długość (w km) sieci kanalizacyjnej podłączonej do oczyszczalni. Liczba podjętych działań organizacyjnych, w tym opracowanych dokumentacji technicznych obejmujących nowe obszary gminy siecią kanalizacyjną.	Pojemność (w m ³) nieczystości płynnych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie gminy. Długość (w km) nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej. Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej.
Cel strategiczny I B – Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego dróg gminnych.			
Kierunek działania I	Remont i modernizacja dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy (utworzenie harmonogramu realizacji przedsięwzięć w ramach planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych).	Powstanie harmonogramu remontu i modernizacji dróg gminnych w kolejnych latach. Długość (w km) wyremontowanych dróg gminnych łączących poszczególne miejscowości gminy.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na wyremontowanych drogach gminnych. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy miejscowościami gminnymi połączonymi wyremontowanymi drogami. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Budowa i rozbudowa dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Długość (w km) nowo wybudowanych i wyremontowanych dróg gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na nowo wybudowanych i wyremontowanych drogach gminnych łączących się z drogami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi. Skrócenie czasu przejazdu pomiędzy poszczególnymi odcinkami. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg.
Kierunek działania III	Budowa nowych dróg i ciągów pieszo-jezdných w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych dróg i ciągów pieszo-jezdných w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych dróg i ciągów pieszo-jezdných w obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej, atrakcji turystycznych i terenów inwestycyjnych w ciągu roku.
Priorytet II A – Tworzyć warunki do uzyskania dofinansowania inwestycji publicznych ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.			
Kierunek działania I	Tworzenie dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE.	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych na szczeblu lokalnym umożliwiających absorpcję środków UE. Liczba projektów umożliwiających realizację inwestycji przy udziale środków finansowych UE.	Wartość (w PLN) inwestycji zrealizowanych przy udziale środków finansowych UE.
Kierunek działania II	Zabezpieczenie w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Wartość (w PLN) zabezpieczonych w budżecie gminy środków własnych na realizację planowanych inwestycji z udziałem środków UE.	Wartość (w PLN) zrealizowanych inwestycji przy udziale środków finansowych UE.
Kierunek działania III	Zawieranie partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Liczba projektów mających na celu pozyskanie środków pozabudżetowych dla realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych dla inwestycji realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Priorytet II B – Tworzyć warunki do rozwoju różnych form turystyki i bazy noclegowej.			
Kierunek działania I	Gospodarstwa Agroturystyczne – promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na ich rozwój.	Liczba projektów promujących powstawanie Gospodarstw Agroturystycznych. Liczba szkoleń organizowanych na rzecz pozyskania środków UE dla potencjalnych właścicieli Gospodarstw Agroturystycznych.	Liczba Gospodarstw Agroturystycznych na terenie gminy. Wartość w PLN pozyskanych środków UE przez właścicieli Gospodarstw Agroturystycznych.
Kierunek działania II	Tworzenie różnych form turystyki kwalifikowanej w oparciu o istniejące zasoby przyrodniczo-krajobrazowe gminy (szlaki piesze, konne, ścieżki rowerowe, spływy kajakowe).	Długość (w km) wyznaczonych i zagospodarowanych rekreacyjnych szlaków turystycznych wg podziału na różne formy turystyki kwalifikowanej (piesza, konna, rowerowa, kajakowa).	Liczba turystów korzystających z wyznaczonych i zagospodarowanych rekreacyjnych szlaków turystycznych (w ciągu roku) wg podziału na różne formy turystyki kwalifikowanej (piesza, konna, rowerowa, kajakowa).
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury turystycznej wokół obszarów przyjeziornych (parkingi, pola namiotowe).	Liczba wybudowanych parkingów wokół obszarów przyjeziornych. Liczba pól namiotowych w gminie.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Priorytet II C – Podejmowanie działań na rzecz poprawy ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami.			
Kierunek działania I	Zwiększenie ilości pojemników do segregacji odpadów na terenie gminy.	Rozmieszczenie dodatkowych pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości gminnej.	Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy.
Kierunek działania II	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów (makulatura, plastik, szkło itp.).	Rozmieszczenie dodatkowych, ze względu na asortyment, pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości gminnej.	Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy z podziałem na asortymenty segregowanych śmieci.
Kierunek działania III	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	Liczba projektów mających na celu likwidację dzikich wysypisk śmieci.	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci.
Priorytet II D – Podjąć działania w kierunku budowy i modernizacji infrastruktury kulturalno-oświatowej.			
Kierunek działania I	Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury jako instytucji kultury zajmującej się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Powstanie Gminnego Ośrodka Kultury zajmującego się organizacją życia kulturalnego mieszkańców gminy i organizacją czasu jej mieszkańców.	Liczba mieszkańców gminy biorących udział w życiu kulturalnym organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych świetlic wiejskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości uczestniczących w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych na bazie nowo wybudowanych i zmodernizowanych świetlic wiejskich.
Kierunek działania III	Budowa i modernizacja obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) w kierunku podwyższenia jakości kształcenia mieszkańców gminy.	Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola). Powierzchnia w m ² nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola).	Liczba uczniów korzystających z nowo wybudowanej i zmodernizowanej bazy obiektów oświatowych (szkoły, przedszkola) na terenie gminy.
Cel niezbędny III A – Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury technicznej.			
Kierunek działania I	Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia na terenie całej gminy.	Liczba działających punktów świetlnych na terenie całej gminy.	Długość (w km) ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których zmodernizowano i uzupełniono oświetlenie uliczne.
Kierunek działania II	Budowa i modernizacja chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych i zmodernizowanych chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych i zmodernizowanych chodników wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych (w ciągu roku).
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury dla podłączenia szerokopasmowego Internetu na terenie gminy Chodzież.	Liczba punktów dostępnych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.	Liczba mieszkańców (użytkowników) podłączonych do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy.
Cel niezbędny III B – Stworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości z uwzględnieniem sektora rolnego.			
Kierunek działania I	Własny system preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Liczba utworzonych projektów w zakresie stworzenia systemu preferencyjnych podatków lokalnych zgodnych z ustawą o pomocy publicznej.	Liczba podmiotów gospodarczych objętych system preferencyjnych podatków lokalnych.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Stworzenie programu wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Program wspierania lokalnej przedsiębiorczości w ramach instrumentów mogących mieć wsparcie ze strony funduszy strukturalnych UE (inkubatory, stowarzyszenia non for profit skupiające lokalny biznes).	Liczba podmiotów gospodarczych, które uzyskały wsparcie ze strony funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
Kierunek działania III	Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba utworzonych projektów z udziałem gminy mających na celu tworzenie grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba powstałych grup producenckich w ramach realizowanych projektów z udziałem gminy.
Cel niezbędny III C – Działać na rzecz zintensyfikowania współpracy z PUP i ODR w zakresie kształcenia rolników w nowych zawodach dla potrzeb zmieniającego się rynku pracy.			
Kierunek działania I	Prekwalifikacja zawodowa rolników dla osiągnięcia drugiego zawodu i zmiany profilu działalności.	Liczba szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej rolników.	Liczba rolników, którzy w ramach szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej wyuczyli się drugiego zawodu. Liczba rolników, którzy w ramach szkoleń z zakresu prekwalifikacji zawodowej zmienili profil działalności.
Kierunek działania II	Tworzenie zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu (agroturystyka, rękodzielnictwo, rzemiosło, uprawy warzywne).	Liczba utworzonych projektów w zakresie stworzenia zachęt dla gospodarstw rolnych o małej wydajności do zmiany źródła dochodu.	Liczba gospodarstw rolnych o małej wydajności, którzy w ramach zachęt zmienili źródło dochodu.
Kierunek działania III	Tworzenie punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych.	Liczba utworzonych punktów doradztwa w zakresie pozyskiwania środków UE na rozwój działalności gospodarczej. Liczba utworzonych projektów w zakresie tworzenia nowych inicjatyw gospodarczych.	Liczba beneficjentów korzystających z usług punktów doradztwa. Liczba beneficjentów korzystających z nowych inicjatyw gospodarczych.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III D – Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów turystyczno-krajobrazowych gminy dla jej rozwoju.			
Kierunek działania I	Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki.	Liczba projektów mających na celu zagospodarowanie turystyczne istniejących zbiorników wodnych.	Liczba osób korzystających z nowo zagospodarowanych turystycznie zbiorników wodnych. Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania II	Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Koncepcja zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania III	Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Chodzież.	Liczba utworzonych projektów z zakresu promocji walorów i osobliwości przyrodniczych gminy Chodzież.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Cel niezbędny III E – Stworzyć działania wspierające wszelkie inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa.			
Kierunek działania I	Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja + kadra nauczycielska).	Liczba projektów poprawiających bezpieczeństwo w gminie dzięki wspólnym działaniom prewencyjnym Policji i kadry nauczycielskiej.	Spadek wskaźnika przestępczości w gminie. Liczba wspólnych działań prewencyjnych Policji i kadry nauczycielskiej.
Kierunek działania II	Eliminacja zagrożeń wynikających ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Liczba projektów eliminujących zagrożenia wynikające ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Spadek liczby kolizji i wypadków przy głównych ciągach komunikacyjnych o zwiększonym natężeniu ruchu kołowego.
Kierunek działania III	Monitoring miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami.	Liczba miejsc i obszarów zagrożonych przestępczością i patologiami objętych monitoringiem.	Wskaźnik przestępczości i ilości wykroczeń w gminie Chodzież.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III F – Tworzyć warunki do zwiększenia poziomu inwestycji na terenie gminy, powodujących wzrost zatrudnienia mieszkańców.			
Kierunek działania I	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod rozwój przemysłu i budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego.	Powierzchnia (w ha) wyznaczonych i przygotowanych terenów pod rozwój przemysłu na terenie gminy. Powierzchnia (w ha) wyznaczonych i przygotowanych terenów pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy. Powierzchnia (w ha) wyznaczonych i przygotowanych terenów pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy.	Powierzchnia (w m ²) przemysłowa na terenie gminy. Powierzchnia (w m ²) mieszkalna na terenie gminy. Powierzchnia (w m ²) mieszkalna przypadająca na 1 –go mieszkańca gminy.
Kierunek działania II	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców gminy poprzez organizację szkoleń dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej.	Liczba programów edukacyjnych mających na celu promocję samozatrudnienia skierowanych do osób dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej. Liczba szkoleń organizowanych dla dorosłych i młodzieży pozostających bez pracy na bazie infrastruktury publicznej promujących samozatrudnienie.	Liczba uczestników programów edukacyjnych i szkoleń, którzy podjęli działalność w ramach samozatrudnienia.
Kierunek działania III	Budowa i rozbudowa infrastruktury otoczenia biznesu.	Liczba nowo wybudowanych i rozbudowanych obiektów infrastruktury otoczenia biznesu na terenie gminy.	Liczba osób korzystających w ciągu roku z obiektów infrastruktury otoczenia biznesu.
Cel niezbędny III G – Podjąć działania w kierunku skutecznej ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.			
Kierunek działania I	Promocja nowych technologii grzewczych (np. solary – jako naturalne źródło pozyskiwania energii cieplnej, biomasa).	Liczba projektów promujących nowe technologie grzewcze.	Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących nowe technologie dla wytwarzania ciepła.
Kierunek działania II	Rozbudowa sieci gazowniczej na terenie gminy Chodzież.	Długość (w km) nowo wybudowanej sieci gazowniczej na terenie gminy.	Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do nowo wybudowanej sieci gazowniczej.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania III	Monitoring źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.	Liczba utworzonych projektów w zakresie tworzenia lokalnego systemu monitoringu źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie utworzonego lokalnego systemu monitoringu źródeł potencjalnych zagrożeń zanieczyszczenia środowiska.
Cel niezbędny III H – Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.			
Kierunek działania I	Tworzenie otwartych centrów sportowych (boiska, obiekty rekreacyjne) wraz z Ogródkami Jordanowskimi na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba utworzonych otwartych centrów sportowych (boisk, obiektów rekreacyjnych) na terenie poszczególnych miejscowości gminnych. Liczba utworzonych Ogródków Jordanowskich na terenie poszczególnych miejscowości gminnych.	Liczba użytkowników nowo utworzonych otwartych centrów sportowych (boisk, obiektów rekreacyjnych). Liczba dzieci do 10 roku życia korzystających z nowo utworzonych Ogródków Jordanowskich.
Kierunek działania II	Wyznaczanie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych.	Liczba projektów mających na celu wyznaczenie i zagospodarowanie rekreacyjnych szlaków turystycznych na terenie gminy. Liczba wybudowanych szlaków turystycznych i ich długość w km..	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku.
Kierunek działania III	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych (stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).	Liczba wybudowanych stanic wędkarskich przy akwenach wodnych. Liczba wybudowanych przystani kajakowych przy akwenach wodnych. Liczba wybudowanej innej infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do akwenów wodnych.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych przebywających na terenie gminy każdego roku w obszarach akwenów wodnych.

Tabela 33 Monitorowanie strategii

MONITOROWANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Monitorowanie Strategii przez Przewodniczących Komisji Stałych.	Rada Gminy	2007 -2016
2. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach operacyjnych.	Rada Gminy	sesja absolutoryjna każdego roku
3. Ocena realizacji strategii.	Rada Gminy	Raz na dwa lata
4. Wprowadzanie korekt do Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Chodzież.*	Rada Gminy	Każdorazowo według potrzeb na wniosek poszczególnych komisji Rady Gminy lub Wójta Gminy
5. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Rada Gminy	Co cztery lata

* Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów strategia może zostać skorygowana w każdym z jej rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jedna z komisji Rady Gminy lub Wójt Gminy na ręce Przewodniczącego Rady Gminy. Wniosek taki Przewodniczący Rady Gminy poddaje procedurze zatwierdzania, jak w przypadku każdego projektu uchwały Rady Gminy.

13. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

WYKAZ TABEL:

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Chodzież	7
Tabela 2 Użytkowanie gruntów w gminie Chodzież według danych GUS na rok 2001.....	9
Tabela 3. Bonitacja jakości gleb gminy Chodzież	10
Tabela 4 Przekrój statystyczny gminy Chodzież – stan na koniec 2006 r.....	15
Tabela 5 Dochody i wydatki budżetu gminy Chodzież na koniec 2006 r.....	17
Tabela 6 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej.....	21
Tabela 7 Szkielet układu drogowego gminy Chodzież	22
Tabela 8 Wykaz dróg gminnych.....	24
Tabela 9 Wykaz ujęć wody na terenie gminy Chodzież	26
Tabela 10 Aktualny wykaz przedszkoli i placówek przedszkolnych kl. O.....	29
Tabela 11 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych.....	29
Tabela 12 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok.....	32
Tabela 13 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok.....	33
Tabela 14 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku.....	33
Tabela 15 Powody przyznania pomocy w 2006 roku.....	34
Tabela 16 Bezrobotni zarejestrowani w gminie Chodzież w latach 2003 – 2006 wg płci.....	35
Tabela 17 Analiza SWOT gminy Chodzież	39
Tabela 18 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura	44
Tabela 19 Diagnoza stanu – obszar gospodarka.....	44
Tabela 20 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń	45
Tabela 21 Diagnoza stanu – obszar społeczność.....	45
Tabela 22 Diagnoza stanu – obszar ekologia	46
Tabela 23 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania.....	50
Tabela 24 GOSPODARKA – cele i kierunki działania	51
Tabela 25 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania	52
Tabela 26 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania	53
Tabela 27 EKOLOGIA – cele i kierunki działania	54
Tabela 28 Wybrany Wariant Rozwoju.....	56
Tabela 29 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie gminy Chodzież ocenianych przez uczestników debaty w skali od 1 do 10	62
Tabela 30 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	64
Tabela 31 Wdrażanie strategii.....	70
Tabela 32 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania.....	72
Tabela 33 Monitorowanie strategii.....	80

WYKAZ WYKRESÓW:

Wykres 1 Procentowy podział powierzchni gminy według rodzaju jej zagospodarowania	7
Wykres 3 Struktura ekonomiczna ludności	15
Wykres 4 Ludność w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.....	16
Wykres 5 Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	16
Wykres 6 Struktura procentowa ludności według płci	17
Wykres 7 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.	18
Wykres 8 Dochody własne budżetów gmin w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.....	18
Wykres 9 Samodzielność budżetu - procent dochodów własnych w dochodach ogółem wg stanu na 31.12.2005 r.	19
Wykres 10 Wydatki z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.....	19
Wykres 11 Wydatki inwestycyjne z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.	20

Wykres 12 Dochody i wydatki z budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca wg stanu na 31.12.2005 r.	20
Wykres 13 Procent wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wg stanu na 31.12.2005 r.....	21
Wykres 14 Podmioty gospodarki narodowej wg stanu na 31.12.2006 r.....	22
Wykres 15 Odsetek bezrobocia w % na dzień 31.12.2006 roku	35
Wykres 16 Struktura procentowa bezrobotnych według płci na dzień 31.12.2006	36
Wykres 17 Struktura procentowa osób posiadających prawo do zasiłku do liczy bezrobotnych ogółem - 31.12.2006.....	36
Wykres 18 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności	63
Wykres 19 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg kategorii oceny „Bardzo ważne”	65

WYKAZ RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Położenie gminy Chodzież na terenie powiatu chodzieskiego	6
---	---